

KU navštívil minister Gröhling

Virtuálny deň otvorených dverí

Pamätnica víťazom súťaže o knihu Liptova 2020

Čas nových výziev aj pre UPaC

doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc.
rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku

Snívajme Božie sny

Sme v Roku sv. Jozefa, preto mi dovoľte priblížiť podnetné myšlienky Svätého Otca Františka, ktorý vydal svoje poslanstvo na Svetový deň modlitieb za duchovné povolania (25. apríla 2021). Text nesie príznačný názov: Svätý Jozef: sen o povolani.

Jedno z kľúčových slov, ktoré podľa pápeža Františka ponúka sv. Jozef pre každého z nás, je sen. „Každý v živote snívá o tom, že sa uplatní. A je správne pestovať v sebe takéto veľké nádeje, vysoké očakávania, ktoré nedokážu uspokojiť prchavé ciele – ako sú úspech, peniaze a zábava. Ak by sme ľudí požiadali, aby jedným slovom opísali svoj životný sen, nie je ťažké predstaviť si ich odpoveď: láska.“

František pripomína, že evanjeliá hovoria o štyroch Jozefových snoch, ktoré boli Božími výzvami. Nebolo ich ľahké prijať a Jozefa nútili riskovať. „Sny zaviedli Jozefa do dobrodružstiev, aké by si nikdy nedokázal predstaviť. Prvý sen zneistil jeho zasnúbenie, no zároveň sa stal otcom Mesiáša; druhý ho donútil utiecť do Egypta, avšak zachránil tak život svojej rodine. Po treťom sne, ktorý mu predpovedal návrat do vlasti, ho štvrtý sen donútil znovu zmeniť plány a viedol ho do Nazareta, tam, kde Ježiš začne ohlasovať Božie kráľovstvo. Vo všetkých týchto radikálnych zmenách sa ukázalo, že napokon zvíťazila jeho odvaha nasledovať Božiu vôľu. To isté platí pre povolanie: Božie povolanie nás stále núti vychádzať zo seba, darovať sa a ísť ďalej. Niet viery bez rizika.“

V duchu Františkovoho poslania sa skúsme zveriť s dôverou Božej milosti. Odovzdajme všetko – aj naše štúdiá a akademickú prácu – do Jeho rúk. Jemu stačí povedať áno. Možno to bude znamenať, že sa nie všetko podarí tak, ako si to zaumienime. Ale urobíme to vo viere, že z nášho života môže Boh vyťažiť ešte čosi viac, ako si vieme sami predstaviť. Pre súčasného pontifexa je sv. Jozef vzorom prijatia Božích plánov. Vzorom aktívneho, odvážneho prijatia. „Kiež pomôže všetkým, predovšetkým však mladým, pri ich rozlišovaní, aby mohli uskutočniť Božie sny určené im; kiež ich inšpiruje k odvahe povedať „áno“ Pánovi, ktorý vždy dokáže prekvapiť a nikdy nesklame!“

Sen je dobrodružstvo. Nebojme sa snívvať.

KURIÉR
Informačný spravodajca
Katolíckej univerzity v Ružomberku
Občasník

Vydavateľ
VERBUM – vydavateľstvo KU
Hrabovská cesta 1A, 034 01 Ružomberok
IČO 37 801 279
tel. (fax): 044/ 430 46 93 (94)
e-mail: kurier@ku.sk, www.ku.sk

Šéfredaktorka
prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.

Zostavovatelia
PaedDr. Martin Pinkoš
Martin Kuniak

Redakčná rada
doc. PhDr. Markéta Rusnáková, PhD.
doc. Eugen Zeleňák, PhD.
PhDr. Mária Lehotská, PhD.
ThDr. Radoslav Lojan, PhD.

Grafická úprava
Martin Kuniak

Autorka dizajnu
Eva Okálová

Jazyková korektúra
Mgr. Lucia Kravčáková

Tlač
EQUILIBRIA, s.r.o., Košice

Foto
Archív KU a fakúlt
Archív UPaC

ISSN 1338-2411 EV 4121/10
Vyšlo v apríli 2021, č. 1/2021, roč. XX.
Nepredajné.
Redakcia si vyhradzuje právo
na krátenie príspevkov.
Uverejnené príspevky nehonorujeme.
Kuriér KU je k dispozícii v elektronickej podobe
na internetovej stránke www.ku.sk.

OBSAH

- 4 KU navštívil minister Branislav Gröhring
- 6 Univerzitná knižnica KU súčasťou medzinárodnej porovnávacej štúdie
- 8 Fond na podporu umenia: Stály partner akvizičnej činnosti UK KU
- 10 Novinky v programe Erasmus+
- 15 Študenti hodnotili dištančné vzdelávanie
- 18 Pavol Rusko: (Re)prezentovať sa dá aj v týchto podmienkach
- 20 Hudba v čase pandémie
- 23 Erasmus Mundus projekt
- 25 Bohoslovci darovali krv
- 26 15 rokov Fakulty zdravotníctva KU
- 30 Petra Lajčiaková: Nielen o morálno-etických dilemách
- 33 Kazachstan: Krajina pozývajúca k pastorácii
- 35 Kronika posledných mesiacov

www.ku.sk

navštívte nás aj na internete

KU NAVŠTÍVIL MINISTER GRÖHLING

Dňa 21. apríla 2021 navštívil Katolícku univerzitu v Ružomberku Branislav Gröhling, minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Po oficiálnom prijatí sa minister školstva, štátny tajomník a zástupcovia ministerstva stretli s rektorom KU v Ružomberku Jaroslavom Demkom, vedením univerzity a veľkým kancelárom KU v Ružomberku. Na stretnutí rektor priblížil činnosť KU v Ružomberku, jej zameranie, ako aj súčasné postavenie univerzity v celoslovenskom meradle.

Rektor KU v Ružomberku informoval pána ministra o základných strategických cieľoch univerzity v oblasti vzdelávania i vedeckovýskumnej činnosti. Diskutovalo sa napr. o návrhu vysokoškolského zákona, význame výchovy absolventov v humanitných a spoločenskovedných odboroch, ale aj aktuálnych pandemických opatreniach týkajúcich sa vysokého školstva. Stretnutie sa nieslo v duchu dialógu a hľadania riešení základných otázok budúcnosti vysokého školstva v Ružomberku a na Slovensku.

Vedenie KU v Ružomberku ministra Gröhlinga a zástupcov ministerstva vo svojich priestoroch privítalo prvýkrát od nástupu do úradu, preto k návšteve patrila aj prehliadka priestorov Univerzitnej knižnice KU v Ružomberku, ktorá je jej dominantou.

PROGRAM DOUČOVANIA

Na Slovensku sme už viac ako rok sužovaní pandémiou koronavírusu. Paralyzuje nás a znemožňuje nám vykonávať činnosti tak, ako sme zvyknutí. Ja, ako študent, to najviac pociťujem práve na štúdiu. Myslím, že sa viacerí zhodneme, že online výučba nikdy nenahradí tú prezenčnú.

Predovšetkým sa to týka najmä praxe, stáží a iných aktivít, ktoré môžu prebehnúť len v školách a je ťažké ich nahradiť pomocou online priestoru. Od začiatku si však kladiem otázku, ako túto situáciu zvládajú mladší žiaci, najmä tí na základných školách. Musí to byť pre nich ešte náročnejšie ako pre nás vysokoškolákov. Presvedčil som sa o tom aj osobne, keď som v rámci Programu doučovania žiakov základných škôl s ťažkosťami v učení, spôsobenými pandémiou COVID-19 niekoľkokrát na-

visťvil Základnú školu Martina Rázusa vo Zvolene. Program vznikol začiatkom akademického roku 2020/2021 ako iniciatíva Štátneho pedagogického ústavu a vysokých škôl pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, s cieľom pomôcť žiakom, ktorých táto pandémia najviac poznačila. Inšpiráciou bola podobná iniciatíva prebiehajúca v Českej republike s názvom Zapojme všetky, ktorá sa osvedčila a priniesla pre okolité štáty veľmi dobrú skúsenosť. Mňa tento projekt oslovil najmä z dôvodu, že okrem možnosti pomôcť, som sám mohol získať veľké množstvo skúseností a precvičiť si svoje vedomosti v oblasti, na ktorú sa v rámci štúdia špecializujem.

Katolícka univerzita v Ružomberku sa do tohto programu zapojila začiatkom roku

2021. Absolvoval som zatiaľ len štyri vyučovacie hodiny, no ostal som milo prekvapený, koľko som si z nich odniesol. Okrem príležitosti priamo pozorovať vyučovanie v škole, som si mohol sám skúsiť prácu so žiakom. Bola síce náročnejšia, keďže tento program sa zameriava najmä na slabších žiakov, ale o to bohatšia na skúsenosti. Som naozaj rád, že som nambieral odvahu a prihlásil sa do tohto programu. Som presvedčený, že táto skúsenosť mi veľmi pomôže aj pri ďalšej príprave na učiteľské povolanie.

Martin Junek
študent 2. ročníka Bc. stupňa programu
učiteľstvo sji a his

Virtuálny deň otvorených dverí na KU v Ružomberku

Počas prvej februárovej stredy sa na našej univerzite a jej fakultách uskutočnil tradičný deň otvorených dverí netradične v online priestore. Zaujímavosťou sa mali možnosť oboznámiť s rôznymi informačnými materiálmi na webstránke a sociálnych sieťach. Rovnako mali „virtuálni návštevníci“ možnosť naživo sa opýtať prostredníctvom fakultných Facebookových kont. Ich otázky sa týkali najmä ponúkaných možností a foriem štúdia, viacerí sa zaujímali tiež o rozširujúce štúdium. Všetkým ďakujeme za virtuálnu návštevu, ktorú si môžu zopakovať kedykoľvek, ak si kliknú na videá na Youtube kanáli či na iné materiály na našom webe.

UK KU súčasťou medzinárodnej porovnávacjej štúdie

Na základe štúdie časopisu *Architecture and Planning Journals*, ktorý sa zameriava na architektonické požiadavky akademických knižníc, technologický rozvoj, využívanie priestorov a ich funkciu pre používateľov, bola v rámci porovnávacjej štúdie v oblasti funkčnosti a dizajnu Univerzitná knižnica KU v Ružomberku zahrnutá medzi 10 svetových akademických knižníc postavených v poslednom desaťročí.

Autor štúdie Kareem S. Jalala, ktorý pôsobí na Faculty of Architecture, Design & Built Environment, Beirut Arab University, analyzuje desať univerzitných knižníc v Európe a v USA, ktoré využívajú najnovšie technológie. Výsledok aplikuje na prípadovú architektonickú štúdiu akademickú knižnicu Bejrútskej arabskej univerzity.

Na základe výskumu autor zhodnotil, že fyzické knižnice nebudú ľahko nahradené digitálnymi knižnicami, aj keď rozsiahle používanie technológií viedlo k neustálym zmenám aj v knižničných priestoroch. Taktiež technologická revolúcia podporila trend v zmene zbierok knižníc od fyzických k digitálnym, čomu sa postupne prispôbujú aj služby knižníc. Inak tomu nie je ani v našej univerzitnej knižnici.

Výskum Kareem S. Jalala pôsobiaceho na Beirut Arab University, ktorý bol zverejnený v časopise *Architecture and Planning Journals* pod názvom *The Evolution of the Function and Design of Spaces in Academic Libraries through the Digital ERA* sa zameriava na štúdium teoretických požiadaviek architektonických akademických knižníc a dôsledkov technologického rozvoja na priestory, funkcie a typy používateľov za posledných desať rokov.

Rozsiahle používanie technológií viedlo k neustálym zmenám v knižničných priestoroch. Technologická revolúcia v oblasti

mobilných telefónov a aplikácií, ktorá uľahčila prístup k informáciám a možnosť vyhľadávania a indexovania, podporila trend v zmene zbierok knižníc od fyzických k digitálnym. Okrem toho myšlienky zdieľaných priestorov, kde sú knižnice úplne virtuálne a univerzity sú bez hraníc, ovplyvnia aj tieto tradičné teórie týkajúce sa knižníc.

Autor si kladie nasledujúce otázky: „Aká je budúcnosť univerzitných knižníc o 10 rokov? Budú knižnice čisto digitálne? Budú otvorené knižničné fondy úplne nahradené inými knižničnými službami, ktoré zahŕňajú rozvoj informačných technológií?“

Uvedený výskum sa zameriava na vplyv technologického rozvoja na akademické knižnice, pokiaľ ide o dizajn a funkcie priestorov. Zahŕňa prehľad literatúry o ideálnych požiadavkách na dizajn so zameraním najmä na posledné desaťročie. Autor predkladá aj historický vývoj priestorov a funkcií akademických knižníc pred rokom 2000. Na základe prehľadu literatúry výskum ponúka vplyv digitálnej éry v poslednom desaťročí na vybrané knižnice. To všetko ilustruje bohatou fotografickou dokumentáciou.

Pokiaľ ide o myšlienku, že sa univerzitné knižnice v budúcnosti úplne pretransformujú na digitálne knižnice, analytická štúdia ukázala, že fyzické knižnice nebudú tak ľahko digitálnymi knižnicami nahradené. Funk-

cie hlavného otvoreného priestoru sa môžu časom meniť, ako naznačujú nové aktivity a zóny, ktoré boli zavedené do niektorých knižníc v rámci prípadových štúdií.

Ako uviedol p. Karrem v osobnej komunikácii: „Univerzitnú knižnicu Katolíckej univerzity v Ružomberku považujem za jasný a zreteľný príklad vývoja akademických knižníc v digitálnej ére. Zaslúži si byť inšpiráciou pre dizajnérov a považujem ju za referenciu i vo vedeckom výskume.“ Samotný fakt, že si UK KU v rámci porovnávacjej štúdie jej autor vybral, je viac než potešujúci. Vo výbere vychádzal z dát zverejnených v rámci hodnotenia univerzít v roku 2019 a z odbornej literatúry, ktorú v štúdiu uvádza. Dostupné dáta porovnával a aplikoval podľa metodiky určenej na stavbu verejných priestorov s ohľadom na služby a ich dopad na návštevníka.

Výber knižníc, ktoré autor využil na vzájomné porovnanie a nastolenie ideálneho modelu nás potešil najmä z dôvodu, že Katolícka univerzita vie svojim terajším aj budúcim študentom ponúknuť nadštandardné podmienky na štúdium, ktorými sa stáva konkurencieschopnou nielen v rámci Slovenska, čoho dôkazom je aj zverejnená štúdia.

Katarína Matúšková

Plný text štúdie: <https://digitalcommons.bau.edu.lb/cgi/viewcontent.cgi?article=1037&context=apj>

VIRTUÁLNY TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC 2021

Slovenská asociácia knižníc a Spolok slovenských knihovníkov a knižníc vyhlásili aj pre rok 2021 22. ročník celoslovenského podujatia Týždeň slovenských knižníc, ktorý sa uskutočnil 1. – 7. marca pod spoločným mottom: „KNIŽNICE PRE VŠETKÝCH“.

Týždeň slovenských knižníc sa z dôvodu pandemickej situácie presunul do online prostredia. Slávnostné otvorenie Týždňa slovenských knižníc sa uskutočnilo 1. marca o 13.00 hod. na webe Slovenskej asociácie knižníc sakba.sk a FB stránke. Prihovorila sa ministerka kultúry SR Natália Milanová a obaja predsedovia knihovníckych profesijných združení. Jedným z prekvapení bolo aj propagačné video o slovenských knižniciach. Otvorenie bolo spojené aj s tradičným odovzdaním výročnej ceny Slovenskej asociácie knižníc SAKAČIK 2020, ktorú v tomto roku získala Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach za projekt Literárny e-magazín Kniha na dosah.

V Univerzitnej knižnici Katolíckej univerzity v Ružomberku sme pripravili tzv. Virtuálny knižný kalendár. V dňoch 1. – 31. marca na sociálnych sieťach Facebook a Instagram prebiehala interaktívna výzva. Aktivita spočívala v dennom zverejňovaní úloh, ktoré mali našich čitateľov a priaznivcov UK KU motivovať k vyhľadávaniu titulov v on-line katalógu pomocou inštruktážnych videí, čo malo za úlohu zdokonalenie sa v orientácii v knižnom fonde UK KU. Výzvy boli zamerané detektívne – vyhľadanie signatúr, ISBN, názvu knihy, počtu strán, vydavateľstva a pod. i tvorivo – čitatelia si mali uložiť svoju súkromnú knižnicu, podeliť sa so svojimi túžbami, napr. ktorú knižnicu vo svete by chceli navštíviť, alebo s ktorým spisovateľom by sa chceli porozprávať. Podelili sa i o to, aká kniha ich najväčšmi ovplyvnila a ako by sa volala ich vlastná kniha. Zo zapojených čitateľov sme vyžrebovali 6 výhercov a vybrali 3 najaktívnejších súťažiacich, ktorí budú odmenení vecnými cenami.

Rovnako bola počas celého mesiaca marec 50% zľava na registračný a prolongačný poplatok pre všetkých (študentov i odbornú verejnosť). Začítaj sa do mňa! – pod týmto názvom máme tak, ako každý rok, pre našich užívateľov pripravené miesto, kde mali k dispozícii multiplikáty kníh a časopisov. Počas celého marca bol k dispozícii skúšobný prístup k odbornému nástroju Writefull, ktorý koriguje gramatiku, použitie odbornej terminológie, interpunkciu, pravopis a štylistiku v anglických textoch. Taktiež boli pripravené webináre pod názvom Writefull: využite (skúšobný) prístup naplno 2. marca o 15.00 hod. a pre zahraničných študentov Get to know Writefull – language feedback in English 4. marca o 14.00 hod.

km

FOND NA PODPORU UMENIA: Stály partner akvizičnej činnosti UK KU

Pod názvom „Nákup knižničného fondu – priama podpora vedy a vzdelávania“ bol v roku 2020 v Univerzitejnú knižnici Katolíckej univerzity podporený projekt z grantovej schémy Fondu na podporu umenia sumou viac ako 10-tisíc eur.

Posledný marcový týždeň bol projekt úspešne ukončený. Jeho cieľom bola informačná podpora priorít vedy, výskumu a vzdelávania prostredníctvom akvizície študijnej a vedecko-odbornej literatúry, ktorá reflektuje jednotlivé študijné odbory na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Fond na podporu umenia a jeho dotačný program zameraný na akvizíciu literatúry sa stal stálym partnerom univerzitnej knižnice v získavaní finančných prostriedkov na nákup kníh.

Ide predovšetkým o humanitné, spoločenské, prírodné a lekárske vedy. Akvizícia študijnej a vedecko-odbornej literatúry pre študentov, vedecko-pedagogických a výskumných pracovníkov Katolíckej univerzity v Ružomberku je zameraná na podporu vzdelanosti, vedy a výskumu s dôrazom na revitalizáciu knižničného fondu podľa potreby doplnenia literatúry z jednotlivých vedných odborov a doplnenia informačných zdrojov z novo akreditovaných odborov.

Z uvedených finančných prostriedkov bolo zakúpených 467 titulov kníh a celkový počet exemplárov dosiahol 663 kusov. Požadovaná dotácia bola využitá na udržanie a zachovanie všetkých článkov knižného trhu s podporou lokálnych predajcov, vydavateľov a kníhkupectiev. Oproti predchádzajúcim rokovi to bola zmena spôsobená celosvetovou pandémiou a jej negatívnych dopadov na ekonomiku. Rovnako bola zakúpená aj literatúra, ktorej samotné vydanie podporil FPU (71 titulov, 73 exemplárov) a literatúra, ktorej inštitúcie spadajú priamo pod MK SR (42 titulov), čo tvorilo 20% investovanej sumy. Celková suma dotácie z FPU bola vo výške 10 144 eur, bez potrebnej spoluúčasti Univerzitnej knižnice KU. Zoznam všetkých zakúpených kníh z grantu je zverejnený aj na webovej stránke Univerzitnej knižnice v sekcii "Prírastky vo fonde UK KU". Zo zakúpených

kníh boli postupne realizované tematické výstavy so zameraním na remeslo a dizajn, umenovedu, jednotlivé vydavateľstvá pod gesciou Ministerstva kultúry, či literatúru pre predprimárne vzdelávanie. Každá kniha obsahuje štítok s textom reflektujúcim požiadavku propagácie zo strany FPU ako aj logo FPU.

Naša spolupráca s FPU nekončí ani v roku 2021. Opätovne sme formou grantu požiadali o finančnú podporu, tentokrát v projekte pod názvom: „Zvyšovanie kvality vzdelávania nákupom študijnej a odbornej literatúry s podporou FPU.“ Zámerom projektu je získanie prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov na nákup nového, obsahovo i tematicky čo najširšieho zameraného knižničného fondu, reflektujúceho profil študijných odborov (prírodné, lekárske, humanitné a spoločenské vedy) na Katolíckej

univerzite v Ružomberku. Cieľom projektu je zabezpečiť aktuálnosť, odbornosť a kvalitu knižného fondu, čím sa vytvoria podmienky pre zvýšený záujem o knižničné služby zo strany súčasných registrovaných, ale aj potenciálnych používateľov. Získané publikácie budú zaradené do voľného výberu knižničného fondu UK KU. Výška schválenej podpory zatiaľ známa nie je, UK KU sa však uchádza o maximálnu možnú sumu 30-tisíc eur. Držte nám palce!

km

INFO O DIANÍ V UK KU NÁJDETE NA:
uk.ku.sk a na Facebooku

Sme tu pre študentov aj počas dištančného vzdelávania

Vzhľadom na prebiehajúce dištančné štúdium aj počas letného semestra 2020/2021 sa väčšina aktivít Poradenského centra KU sústredila do online priestoru. Študenti so špecifickými potrebami (využívajúci v minulosti služby centra) boli v období januára 2021 telefonicky a emailom kontaktovaní ohľadom ich aktuálnych potrieb, aktuálneho psychického stavu a pripomenuli sa im služby, ktoré majú možnosť využívať v rámci Poradenského centra KU. Kontaktovaní boli aj zahraniční študenti, ktorí ostali počas skúškového obdobia na ubytovacích zariadeniach KU.

Poradenské centrum realizovalo kvízy a vedomostné testy online formou, ktoré boli zverejnené na Facebookovom konte Poradenského centra KU, a online semináre. Ich úlohou bolo predchádzať nežiadúcim účinkom stresu s cieľom rozvíjať aj osobnosť študentov: prosociálne správanie (prečo pomáhame druhým), emocionálna inteligencia (ako porozumieť sebe i ostatným), ako pracovať so stresom a trémou, ako zvládať situácie, keď nám smútok prestáť cez hlavu, ako si vybudovať väčšiu psychickú odolnosť. Počas dištančnej formy výučby je nevidiacim študentom poskytovaná aj tlač dokumentov na špeciálnej braillovej tlačiarňi. Rovnako je využívaná aj služba sprístupňovania literatúry v digitálnej podobe pre študentov so špecifickými potrebami.

Pracovníčky Poradenského centra KU využili toto obdobie aj na zvyšovanie svojich odborných kompetencií realizovaním online školení. Školenie „Sociálne poradenstvo a tréningy a cvičenia na pamäť“ (školička Ing. Soňa Vigašová) sa zameriavalo na praktický nácvik zručností behaviorálnej ekonomiky, techniky improvizácie, synchronizovaného písania, pamäťových techník a rôznych cvičení zameraných aj na prácu so študentmi so špecifickými potrebami. Online webinár „Dištančné poradenstvo v online krízovej intervencii“ sa zameriaval na identifikátory krízovej intervencie v online komunikácii, na formy pomoci, metódy a techniky krízovej intervencie, ktoré spočívajú najmä v stabilizácii emócií klienta v kríze a vedení klienta do bezpečia.

Poradenské centrum v spolupráci s Mgr. Marekom Hasákom, PhD. (FF KU) pra-

cuje na spracovaní inštruktážnych videí. Inštruktážne videá sú zamerané na praktické používanie a ovládanie špeciálnych pomôcok pre študentov so špecifickými potrebami. V súčasnosti je natočených osem videí: skenovací pero, hovoriaci skener (Easy reader), biofeedback (všeobecne), biofeedback (vyšetrenie – screening počas prvého stretnutia), biofeedback (praktický tréning dýchania), lupy (zvážšovací zariadenia), diktafón Eltrinex, Zoom text. Videá budú súčasťou pripravovaného webu KU.

Poradenské centrum zakúpilo aj spoločenské hry na rozvoj motoriky, logického myslenia (Šachy, Scrabble, Aktivity, Jenga, Hlavoľam, Twister, Dostihy). Taktiež boli zakúpené posilňovacie gúmy na cvičenie, ktoré budú slúžiť pri fyzioterapii študentov so špecifickými potrebami. Na zvýšenie kvality materiálneho zabezpečenia boli do oddychovej zóny zakúpené ďalšie štyri elektrické polohovateľné kreslá pre študentov so špecifickými potrebami.

SLEDUJ NÁS AJ NA:
poradna.ku.sk

V Poradenskom centre realizovali počas mesiacov marec a apríl 2021 prax aj 2 študentky z katedry psychológie: Jana Krchová a Andrea Strečková. V náplni ich praxe bolo základné oboznámenie sa s metódami psychologického poradenstva v Poradenskom centre KU, zoznámenie sa s pracovnou náplňou a formou práce poradenského psychológa, analýza kazuistik klientov, administrácia, vyhodnocovanie a interpretácia výsledkov psychologických testov. V závere praxe mali študentky možnosť podieľať sa a viesť stretnutie so zahraničnými študentmi (Ukrajina), kde pre nich boli v online spoločnom stretnutí pripravené aktivity a prezentácia na tému – nelátkové závislosti (internetová závislosť a workoholizmus).

NOVINKY V PROGRAME ERASMUS+ NA OBDOBIE ROKOV 2021 – 2027

Začalo nové programové obdobie programu Erasmus+. Jeho cieľom na roky 2021 – 2027 je prispieť k zavádzaniu postupov zlepšujúcich kvalitu vzdelávania, rozšíriť príležitosti v oblasti športu a vzdelávania pre všetky skupiny učiacich sa, pedagogických či odborných zamestnancov, vzdelávacie organizácie v oblasti vzdelávania dospelých na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Na sedemročný program Erasmus+ bolo vyčlenených 28,4 miliardy eur. Jednou z novinek programu Erasmus+ je určenie štyroch nových horizontálnych priorít, ktoré reflektujú aktuálne dôležité spoločenské témy:

1. Inklúzia a diverzita
2. Digitalizácia
3. Ochrana životného prostredia
4. Občianska angažovanosť a participácia

Nová štruktúra projektov:

KLÚČOVÁ AKCIA 1 (KA131) ERASMUS+ KA131

Mobility študentov: štúdium, stáž v krajinách programu (EÚ) i v partnerských krajinách (napr. USA, Gruzínsko, Ukrajina, Austrália). Navýšený je grant pre osoby zo znevýhodneného prostredia, jednorazový príspevok pri ekologickejšej doprave (vlak, cestovanie viacerých osôb v jednom motorovom vozidle).

Mobility zamestnancov: výučba a školenie s grantom v krajinách programu i v partnerských krajinách, s novinkou jednorazového príspevku pri ekologickejšej doprave.

Blended Intensive Programme:

- ide o spoluprácu aspoň 3 škôl z 3 krajín
- 1 organizátor, ostatné školy k nemu vysielajú účastníkov, fyzická účasť 5 – 30 dní, súčasťou je povinný virtuálny komponent (online tímová práca)

- min. počet účastníkov: 15
- študent získa min 3 ECTS kredity
- organizátor získa finančnú podporu na organizáciu (400 €) podľa počtu účastníkov

KLÚČOVÁ AKCIA 2 (KA2) Partnerstvá pre spoluprácu (Partnerships for cooperation)

- ciele: zvyšovanie kvality vzdelávania prostredníctvom medzinárodnej spolupráce, riešenie spoločných potrieb a priorít v oblasti vzdelávania, budovanie kapacít, transformácia a zmeny vedúce k zlepšeniam a novým prístupom k vzdelávaniu
- min. počet 3 partneri z 3 krajín programu,
- trvanie projektu 12 – 36 mesiacov,
- možnosť organizovať virtuálne multiplikačné podujatia s finančným príspevkom
- termín podávania projektov: 20. mája 2021
- začiatok realizácie: 1. november 2021, najneskôr 28. február 2022

Partnerstvá pre excelentnosť

- centra excelentnosti v odbornom vzdelávaní a príprave: vytvorenie a rozvoj európskych centier excelentnosti, ktoré prispievajú k regionálnemu rozvoju, inováciám, ako aj k vytvoreniu medzinárodných platforiem pre spoluprácu – min. 8 partnerov z min. 4 programových krajín
- trvanie 4 roky
- grant max. 4 mil. €
- termín na prihlášku: 7. september 2021

Učiteľské akadémie programu Erasmus+

- aktivita zameraná na zvýšenie príťažlivosti učiteľského povolania a neustály profesionálny rozvoj učiteľov
- ciele: prispieť k zlepšeniu politik a postupov v oblasti vzdelávania učiteľov v Európe, posilniť európsky rozmer a internacionalizáciu vzdelávania učiteľov prostredníctvom inovatívnej a praktickej spolupráce s pedagógmi a učiteľmi v iných európskych krajinách
- žiadateľ: VŠ, inštitúcia poskytujúca ďalšie vzdelávanie učiteľov, ministerstvo: min. 3 partneri z 3 programových krajín
- trvanie: 3 roky
- max. grant: 1,5 mil. €
- termín na prihlášku: 7. september 2021

Erasmus Mundus Joint Masters (spoločné študijné programy druhého stupňa vysokoškolského štúdia)

- ciele: spolupráca medzi inštitúciami s cieľom predstaviť európsku excelentnosť vo vysokoškolskom vzdelávaní, individuálna mobilita študentov s podporou štipendia
- koordinátor: akákoľvek VŠ, partneri: min. 3 VŠ z 3 krajín (minimálne 2 musia byť programové krajiny)
- trvanie projektu: 6 akademických rokov (trvanie študijného programu 1/2 roky)
- grant: štipendia pre študentov, inštitucionálne náklady, max. 3,8 mil. €
- termín na prihlášku: 26. máj 2021

Erasmus Mundus Design Measures

- ciele: podpora tvorby, vývoja nových spoločných programov, najmä z menej zastúpených študijných odborov
- žiadateľ: akákoľvek VŠ
- trvanie 15 mesiacov
- grant: 55 000 €
- termín na prihlášku: 26. máj 2021

Aliencie pre inovácie

- ucelený a komplexný súbor odvetvových alebo medziodvetvových činností, ktoré by sa mali dať prispôsobiť budúcemu vývoju znalostí v celej EÚ
- ciele: posilniť európsku inovačnú kapacitu podporovaním inovácií spoluprácou medzi vysokoškolským vzdelávaním, odborným vzdelávaním a prípravou (OVP) a širším sociálno-ekonomickým prostredím vrátane výskumu, navrhovať a vytvoriť nové učebné osnovy pre vysokoškolské vzdelávanie a OVP, ktoré podporujú rozvoj podnikateľského myslenia v EÚ
- časť 1: Aliencie pre vzdelávanie a podniky
- časť 2: Aliencie pre odvetvovú spoluprácu v oblasti zručností
- koordinátor: akákoľvek organizácia v programovej krajine, min. 8 – 12 partnerov z min. 4 – 8 programových krajín
- trvanie 2 – 4 roky
- grant v závislosti od typu aliancie 1 – 4 mil. €
- termín na prihlášku: 7. september 2021

Jean Monnet v oblasti vysokoškolského vzdelávania

- ciele: podporovať excelentnosť vo výučbe a výskume v oblasti štúdií Európskej únie a na celom svete; získavať poznatky na podporu tvorby politik EÚ a posilňovať úlohu EÚ v rámci Európy a v globalizovanom svete; osloviť širšiu verejnosť a rozšíriť vedomosti o EÚ medzi širšou spoločnosťou
- žiadateľ: akákoľvek VŠ
- trvanie: 3 roky, max. grant: modul – 30 000 €, katedra – 50 000 €, centrum excelentnosti – 100 000 €
- termín na prihlášku: 2. jún 2021 (Jean Monnet moduly, Jean Monnet katedry, Jean Monnet centrá excelentnosti).

KU je dlhodobou aktívna v jednotlivých klúčových akciách programu Erasmus+. Len v predošlom programovom období (2014 – 2021), cez získané projekty, vyslala viac ako 330 študentov na zahraničné študijné pobyty, umožnila, aby viac ako 340 študentov realizovalo pracovnú stáž. Zabezpečila, aby jej zamestnanci mohli realizovať takmer 500 výučbových mobilit a 280 školení na zahraničnej vysokoškolskej inštitúcii, získala granty na projektovú spoluprácu a tvorbu nového spoločného programu.

ERASMUS+ NEBÁŤ SA SPOZŇAVAŤ

Valentín Harničár je študentom katolíckej teológie na Teologickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku. Počas zimného semestra akademického roku 2020/2021 absolvoval študentskú mobilitu v rámci výmenného programu Erasmus+ na Philosophisch-Theologische Hochschule Sankt Georgen vo Frankfurte nad Mohanom v Nemecku.

Čo Vás motivovalo k vycestovaniu do zahraničia v rámci programu Erasmus+?

Prvotnou motiváciou bol záujem spoznať kultúru a život národa, ktorý je nám geograficky relatívne blízko, s osobitným po-

hľadom na prežívanie kresťanskej viery v rámci môjho štúdia teológie a celkovej prípravy na kňazstvo. Ďalšou pre mňa dôležitou motiváciou boli pozitívne recenzie od starších spolužiakov a predstavených kňazského seminára na tamojšiu vysokú školu, ktorá je známa kvalitným vzdelávaním a prepracovaným modelom vyučovania katolíckej teológie. Veľkou motiváciou bolo aj spoznanie krajiny ako takej, keďže Nemecko je známe svojou krásnou prírodou a nádhernými pamiatkami, tak sakrálnymi, ako aj svetskými. Taktiež som túžil lepšie spoznať nemeckú mentalitu a zdieľať aj našu slovenskú kultúru. Ne poslednou motiváciou bolo aj zlepšenie nemeckého jazyka, ktorý som sa učil na zá-

kladnej aj strednej škole, ale po pár rokoch nevyužívania potreboval poriadne oprášiť.

Keďže ste študentom teológie a zároveň bohoslovcem v kňazskom seminári, bolo komplikovanejšie mobilitu realizovať?

Ako bežný vysokoškolský študent som musel splniť štandardné podmienky pre prijatie na mobilitu Erasmus+. Keďže som chcel pokračovať aj v príprave na kňazstvo, bolo potrebné, aby som sa počas mobility mohol naďalej formovať v kňazskom seminári. S tým prirodzene súvisel aj súhlas nášho otca arcibiskupa a predstavených kňazského seminára. Súhlas som dostal a ochotu prijať ma vyjad-

PODROBNOSTI NÁJDETE NA:
medzinarodnevtahy.ku.sk

ril aj nemecký kňazský seminár. Kňazské semináre zvyknú byť súčasťou vysokoškolského komplexu a ináč to nebolo ani v prípade Seminára Sankt Georgen. Z tohto pohľadu by som teda povedal, že som mal obrovskú výhodu oproti ostatným zahraničným študentom, ktorí nebývali v seminári. Mal som to do školy doslova na skok.

Pandémia neustále ovplyvňuje každodenný život a aj štúdium na univerzitách. Môžete nám priblížiť ako pandémia ovplyvnila Vašu mobilitu? Týkali sa cudzincov nejaké špeciálne opatrenia? Museli ste absolvovať testy alebo karanténu?

Keďže sa moja mobilita konala počas druhej vlny pandémie koronavírusu, bola ňou poznačená de facto od začiatku až do konca. Spočiatku prevládala neistota, v akej forme sa budú realizovať jednotlivé kurzy, semináre a prednášky – či online alebo prezenčne. Nakoniec väčšina z nich prebiehala v prezenčnej forme až do Vianoc, ba niektoré až do konca semestra. Aj tie sa však konali za „klasických“ pandemických obmedzení ako napríklad nosenie rúška, udržiavanie odstupov či dezinfekcia rúk. Taktiež väčšina tradičných hromadných akcií bola počas zimného semestra 2020/2021 zrušená, respektíve konali sa online formou. Pokiaľ viem, cudzincov sa netýkali žiadne špeciálne opatrenia, samozrejmosťou však bola povinná karanténa po príchode zo zahraničia a PCR test na jej konci. V Nemecku som si celý tento proces odkrútil po vianočných prázdninách, kedy som sa vracal na posledných pár týždňov prednášok a skúškový týždeň. Povinnú karanténu a test som absolvoval aj po ukončení semestra po návrate na Slovensko.

Môžete nám priblížiť univerzitu a mesto, v ktorom ste realizovali svoju mobilitu? Splnili sa vaše očakávania čo sa týka štúdia a študentského života?

Svoju mobilitu som realizoval na Philosophisch-Theologische Hochschule Sankt Georgen vo Frankfurte nad Mohanom. Ide o maličkú, no predsa kvalitnú filozoficko-teologickú vysokú školu s vynikajúcim renomé po celom svete. Má skoro storočnú tradíciu vyučovania filozofie a teológie a je postavená na jezuitských základoch. Súčasťou univerzitného kampusu je okrem budov vysokej školy a kňazského seminára

aj budova jezuitského domu, v ktorom žijú pátri jezuiti, z ktorých väčšina pedagogicky pôsobí na Sankt Georgen. Frankfurt nad Mohanom je nádherné, historické, korunačné mesto s moderným centrom, ktoré kvôli množstvu mrakodrapov prezývajú aj „nemecký Manhattan“. Je sídlom Európskej centrálnej banky, ktorú je mimochodom spolu s „Manhattanom“ krásne vidieť priamo z kňazského seminára. Frankfurt je známy aj najväčším nemeckým komplexom mestských lesov, ktorý je skutočne rozsiahly. Z vlastnej skúsenosti viem, že vôbec nie je problém sa vo frankfurtských lesoch aj stratíť. Vo Frankfurte človek stretne aj množstvo Slovákov, z ktorých sa niektorí zúčastňujú aj na živote tamojšej Katolíckej slovenskej misie sv. Gorazda, ktorá vznikla v rámci partnerskej spolupráce miestnej diecézy Limburg s našou Košickou arcidiecézou. Toto miestne spoločenstvo na čele so slovenským duchovným otcom mi bolo veľkou oporou a veľmi mi to naň spomínam. Moje študijné očakávania boli napriek mnohým obmedzeniam nadmieru splnené, hoci mnohé možno iným spôsobom, ako som si pôvodne predstavoval. Študentský život bol kvôli pandémie pochopiteľne značne zredukovaný, ja som však bol veľmi srdečne prijatý komunitou tamojších bohoslovcov v kňazskom seminári a za toto seminárne spoločenstvo, ktoré mi bolo oporou počas celého semestra, som bol neskutočne vďačný.

Ako hodnotíte Vaše pôsobenie na zvolenej univerzite a ako vnímate rozdiely medzi ňou a štúdiom na TF KU?

Rozdiely v štúdiu na Sankt Georgen a na teologickej fakulte som badal hlavne vo vzdelávacích systémoch, konkrétne v organizácii predmetov v jednotlivých ročníkoch, a v časovom rozložení semestrov. Na Katolíckej univerzite v Ružomberku sa uplatňuje tradičný systém vyučovania katolíckej teológie – teda najprv sa popri rôznych pomocných vedách študuje filozofia a až po jej dokončení sa prechádza na systematickú teológiu. Sankt Georgen pred pár rokmi upustil od tohto tradičnejšieho vzdelávacieho systému a vydal sa cestou tzv. tematických modulov, v rámci ktorých sú jednotlivé predmety filozofie a teológie medzi sebou skombinované a prepájané. Obidva systémy majú svoje plusy aj mínusy. Každopádne je zaujímavé mať skú-

senosť s obidvoma systémami vyučovania teológie. Rozdielne bolo aj časové členenie semestra, ktorý ma na Sankt Georgen viac prednáškových týždňov a menej tých skúškových, presnejšie len dva – jeden na konci aktuálneho semestra a druhý po prázdninách pred začiatkom nasledujúceho semestra.

Nedovoliť si nejakú obzvlášť hodnotiť moje pôsobenie na spomínanej vysokej škole, myslím si len, že hanbu som neurobil. Lúčil som sa s ozaj vřúcny a úprimný „Auf Wiedersehen“. Budem sa tam teda v spomienkach veľmi rád vracáť a možno po pandémii pôjdem aj na nejakú dlhšiu návštevu zažiť možno to, čo mi pandémia nedovolila ani len vyskúšať. Som predovšetkým vďačný, že som mal možnosť študovať na Sankt Georgen a ďakujem všetkým, ktorí mi akýmkoľvek spôsobom pomohli a umožnili túto študentskú mobilitu v momentálnej nefahkej dobe zrealizovať.

Odporúčanie pre budúcich záujemcov o študentskú mobilitu v rámci programu Erasmus+

Moje hlavné odporúčanie pre budúcich záujemcov je určite nebáť sa. V prvom rade nebáť sa pýtať – či už pred mobilitou tu na Slovensku alebo počas mobility v cudzine. Veď predsa kto sa veľa pýta, možno občas hlúpo vyzerá, ten však, čo sa nepýta vôbec, hlúpym ostáva. V druhom rade nebáť sa spoznávať – či už cudziu kultúru, zmysľane spolužiakov alebo rôzne názory. Nebojte sa cudzích ľudí – väčšina z nich vám bude chcieť nejakým spôsobom pomôcť, keď ich o to poprosíte. Nikdy tam nebudete ani celkom sami, pretože hoci sa človek občas môže cítiť osamelo, Boh vždycky pošle aspoň jedného „anjela“ v ľudskej podobe, ktorý vás pozdvihne a pomôže. Netreba sa báť ani samých seba – jednáť vlastných schopností, teda či to zvládnete alebo nie – alebo pádu vlastných ideálov či rôznych stereotypov, ktoré si o cudzincoch častokrát vytvárame. Väčšina stereotypov obyčajne neodzrkadľuje presnú realitu, ba častokrát sa ukážu ako veľmi zavšebecujúce a nepresné. A nakoniec to najdôležitejšie, bez čoho sa vaša zahraničná skúsenosť nemôže stať skutočnosťou – nebojte sa spraviť krok a prihlásiť sa.

Dva týždne virtuálnej mobility Erasmus+

Vzhľadom na pretrvávajúcu krízu COVID-19 sa virtuálna mobilita javí ako jeden z plodných spôsobov účasti na výmennom programe Erasmus+, pričom sa predchádza zdravotným rizikám a komplikáciám pri cestovaní v týchto nepokojných časoch.

O virtuálnu mobilitu som sa rozhodol požiadať, aby som vyskúšal niečo nové, ale i preto, že ma zaujímalo, ako zorganizovať výučbu na diaľku na partnerskej univerzite, a ako budú reagovať študenti na túto novú formu vzdelávania. Kontaktov som teda svojho kolegu z Ostravskej univerzity a rozhodli sme sa, že sa obaja prihlásime na virtuálnu mobilitu zamestnancov na vyučovanie.

Počas prvého marcového týždňa som realizoval online kurzy a online konzultácie zamerané hlavne na filozofiu histórie pre poslucháčov Filozofickej fakulty Ostravskej univerzity. V dôsledku toho mal môj kolega David Černín počas druhého marcového týždňa možnosť ponúknuť svoje prednášky a konzultácie týkajúce sa témy postpravdy našim študentom na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku.

S prekvapením som zistil, aké podobné bolo online vzdelávanie v Ružomberku a v Ostrave. Zdá sa, že pandémia urobila z našich univerzít globálnu dedinu, v ktorej študenti trávajú dni stretnutiami cez aplikácie ako Zoom alebo MS Teams, čelia

výzvam diskutovať cez nové technológie a váhajú, či si zapnúť kameru počas online výučby.

Vo všeobecnosti môžem skonštatovať, že si vážim príležitosť byť súčasťou tejto virtuálnej mobility. Samozrejme, chýbajú mi živšie a priateľskejšie osobné stretnutia, diskusie pri dobrom jedle či pive, ktoré sú možné počas fyzickej mobility. Napriek tomu, že táto mobilita bola limitovaná virtuálnym prostredím, bolo príjemne učiť študentov v Ostrave a rozprávať sa s mojimi kolegami o našich plánoch a možných budúcich projektoch.

Eugen Zelenák
Katedra filozofie FF KU

Naši študenti hodnotili dištančné vzdelávanie

Rok prebiehajúcej pandémie bol náročný aj na vysokých školách. Tak študenti, ako aj vyučujúci si museli zvyknúť na nie úplne tradičné spôsoby vzdelávania. Napriek novej situácii to však vyzerá, že sa s novou situáciou úspešne popasovali. Hovoria o tom výsledky študentských hodnotení na našej fakulte. V polovici a v závere výučbovej časti zimného semestra 2020/2021 sa na fakulte uskutočnilo hodnotenie kvality poskytovaného dištančného vzdelávania. Prostredníctvom online dotazníkového prieskumu študenti vyjadrili celkovú spokojnosť s úrovňou poskytovaného vzdelávania v tejto komplikovanej dobe.

V polovici semestra bolo z 225 realizovaných predmetov hodnotených 73 predmetov v rámci 153 odovzdaných individuálnych hodnotení. Otázky v online dotazníku sa týkali identifikovania používaných online nástrojov vzdelávania, dodržiavania výučby v čase rozvrhu, miery, do akej online výučba nahrádza prezenčné metódy výučby, či názorov na to, ako by sa dala výučba daného predmetu zlepšiť alebo zmeniť. Z hodnotení vyplýva, že vyučujúci sa úspešne a efektívne adaptovali na nové podmienky výučby. Pri výučbe 98 %

hodnotených predmetov boli aktívne využívané nástroje ako MS Teams a Moodle, prípadne iné aplikácie a elektronické pomôcky (Zoom, Youtube a pod.). 90 % hodnotených predmetov bolo vyučovaných v čase stanovenom rozvrhom hodín a na stupnici od 1 do 10 (1 najhoršie, 10 najlepšie) označilo mieru, do akej dištančná výučba nahrádza prezenčnú výučbu, hodnotením 10 (36 % študentov), 9 (19 % študentov), 8 (11 % študentov), 7 (10 % študentov), 6 (5 % študentov), 5 (7 % študentov), 4 (3 % študentov), 3 (4 % študentov), 2 (1 % študentov) a 1 (4 % študentov).

V závere výučbovej časti semestra bolo z 225 realizovaných predmetov hodnotených 115 predmetov v rámci 555 odovzdaných individuálnych hodnotení. Zo záverečných hodnotení vyplýva, že študenti vysoko hodnotia odbornosť učiteľov (94 %), ich pripravenosť na vyučovanie (93 %), oceňujú tiež nestrannosť a rešpekt voči študentom (92 %). Priestor na zlepšenie sa ukazuje v schopnosti motivovať pre dištančné štúdium (spokojnosť 85 %).

ff ku

Stredoškolačkov ocenili v súťaži MEDart

Katedra žurnalistiky úspešne realizovala tretí ročník súťaže Medart. Tvorbu 91 účastníkov hodnotili porotcovia v štyroch súťažných okruhoch.

Víťazkou televíznej časti sa stala Karin Ničová. Porotu zaujal príbeh bývalého väzňa, ktorý spracovala v sociálnom dokumente. Víťazstvo považuje za obrovský úspech: „Neskutočne si vážim aj spätnú väzbu a ochotu komunikovať zo strany poroty. Som vďačná za všetky výčitky a kritiku, pretože ma to veľmi posunulo.“ V rozhlasovom aj tlačovom okruhu sa na prvom mieste umiestnil Michal Lukáč z Košíc. Najlepšiu fotografiu poslala Zuzana Ludvíková z Martina.

Jedinečnosť súťaže MEDart spočíva práve v jej komplexnosti. Súťažiacim dáva príležitosť spoznávať viacero rovín žurnalis-

tickej práce a prináša vzhľad do osobitostí tlačenej, rozhlasovej, televíznej a fotografickej žurnalistiky.

Vzhľadom na aktuálnu pandemickú situáciu sa v tomto roku súťaž uskutočnila v onlinej forme. O praktické rady pre mladých autorov aj zážitky z praxe sa na workshopoch podelili profesionálni novinári.

Hodnotenie súťažných nahrávok bolo pre redaktora RTVS Štefana Chrappu nielen prácou, ale aj inšpiráciou: „Zapojiť sa do takejto súťaže chce istú dávku odvahy, lebo človek ide s kožou na trh a za svoju snahu môže zožať aj kritiku, nielen potlesk. A tá kritika robí zase človeka alebo novinára odolnejším. Na príspevkoch v rozhlasovej sekcii veľmi pekne vidno, že študenti pracujú, že sa im pedagógovia venujú.“

Online prenosy z workshopov Katedra žurnalistiky FF KU zdieľala a archivovala na svojom YouTube kanáli. Prvýkrát v histórii súťaže tak boli dostupné aj pre verejnosť. „Hlavným cieľom súťaže je ponúknuť študentom, ktorí sú už aktívni v mediálnej tvorbe či už v školách, alebo vo voľnom čase, kontakt s odborníkmi a ľuďmi z praxe, aby sa mohli ďalej v tejto činnosti posunúť,“ približuje vedúci katedry žurnalistiky Pavel Izrael.

Víťazi získali nielen vecné ceny, ale aj spätnú väzbu a kontakty na mediálnych profesionálov. Podľa porotcov niektoré práce ďaleko prekročili rozmery stredoškolskej tvorby. Ocenené príspevky sú vystavené na stránke medart.ku.sk.

kz ff ku

Úspešné ukončenie projektu Kríza na Ukrajine – Výzva pre európsku integráciu

Na FF KU bol po troch rokoch trvania úspešne ukončený projekt Jean Monnet Module nazvaný Kríza na Ukrajine – Výzva pre európsku integráciu. Projekt riešiteľov Ivana Koniara, Martina Horemuža a Andrey Božekovej bol v roku 2017 podporený v rámci akcií Jean Monnet, ktoré sa zameriavajú na podporu vzdelávania a výskumu v oblasti európskych štúdií. Projekt sa prostredníctvom realizácie série kurzov venoval špecifickým výzvam, ktoré pre Európsku úniu vyvstali z ukrajinskej krízy.

Ústrednou myšlienkou projektu bolo reflektovať skutočnosť, že projekt európskej integrácie, dlhodobo považovaný za hlavný príspevok EÚ k mieru a stabilite v Európe, sa v prípade Ukrajiny stal dôvodom medzinárodnej krízy a ozbrojeného konfliktu. To vytvára otázky ohľadom budúcnosti európskej integrácie a je zároveň testom toho, či EÚ dokáže reagovať na politické, spoločenské a hodnotové výzvy, ktoré táto kríza prináša.

Hlavná aktivita projektu – učebný modul troch kurzov – mal za cieľ ponúknuť študentom FF KU inovatívny prístup a in-

terdisciplinárny pohľad na témy, ako sú: destabilizácia a ozbrojený konflikt na východe Ukrajiny, regionálna bezpečnosť a rola EÚ pri riešení tohto konfliktu, Rusko ako asertívny aktér v stredoeurópskom priestore, história a budúcnosť vzťahov EÚ a Ruskej federácie či problémy spoločného európskeho postupu v reakcii na krízu a otázky solidarity, reciprocitu a dôvery v EÚ. Počas troch akademických rokov tieto kurzy úspešne absolvovalo 141 študentov FF KU.

Okrem vzdelávacieho modulu projekt zahŕňal i niekoľko ďalších aktivít. Prostredníctvom nich chcel projekt osloviť študentov stredných škôl, ako aj širšiu verejnosť.

Riešitelia projektu realizovali 18 prednášok na 8 partnerských stredných školách v regióne. Prednášky boli venované lepšiemu porozumeniu myšlienky európskej integrácie a zdôrazňovali význam zodpevedného občianstva a aktívnej participácie medzi mladými ľuďmi. Na túto aktivitu nadväzovala súťaž v písaní eseje Moja Európa, do ktorej sa celkovo zapojilo 48 študentov z 19 stredných škôl na Slovenku.

V rámci projektu sa taktiež uskutočnili tri verejné diskusie s pozvanými hosťami, ako boli Ján Cingeľ (GLOBSEC), Marek Lenč (UMB), Alexander Duleba (SFPA) alebo vojnový reportér Tomáš Forró. V neposlednom rade súčasťou projektu boli i individuálne výskumne aktivity jednotlivých členov projektu, zamerané na témy europeizácie ukrajinskej energetickej politiky, aktívnej politickej participácie mladých v kontexte EÚ a problematike postmoderných konfliktov.

Podrobnejšie informácie o projekte sa nachádzajú na webovej stránke projektu <http://ucchei.ku.sk>

ff ku

NÁJDETE NÁS NA:
www.ff.ku.sk

Jazykovedkyňa z FF členkou Ústrednej jazykovej rady

Ministerka kultúry Slovenskej republiky Natália Milanová vymenovala našu kolegyňu – vyučujúcu z Katedry slovenského jazyka a literatúry FF KU doc. PhDr. Vieru Kováčovú, PhD., za členku Ústrednej jazykovej rady (ÚJR), poradného orgánu ministra kultúry. K tomuto uznaniu a oceneniu jej blahoželáme!

Funkčné obdobie členov ÚJR je štvorročné a do činnosti vymedzenej jej štatútom patrí sledovanie a hodnotenie praxe uplatňovania a dodržiavania zákona o štátnom jazyku, navrhovanie (konceptných, organizačných a legislatívnych) opatrení na podporu vedeckého výskumu slovenského jazyka a jazykovej kultúry, posudzovanie návrhov na zásadné zmeny kodifikovanej podoby štátneho jazyka a koordinovanie spolupráce odborných jazykovedných pracovísk v tejto oblasti, poskytovanie odborných stanovísk v sporných otázkach používania štátneho jazyka, sledovanie a hodnotenie tvorby terminológie a práce terminologických komisií pri ústredných orgánoch štátnej správy a hodnotenie situácie v oblasti vydávania jazykovednej literatúry, slovníkov a praktických príručiek.

ksj ff ku

Vedúci katedry žurnalistiky v Rade pre vysielanie a retransmisiu

V stredu 2. 12. 2020 poslanci NR SR zvolili štyroch nových členov Rady pre vysielanie a retransmisiu (RVR). Jedným z nich je aj vedúci našej katedry žurnalistiky Pavel Izrael, ktorý nastúpi na svoje šesťročné funkčné obdobie od 17. decembra. Poslanci vybrali z 20 kandidátov a samotnej voľbe predchádzalo ich verejné vypočutie pred parlamentným výborom pre kultúru a médiá. Blahoželáme a želáme veľa úspechov pri pôsobení v rade!

Rada pre vysielanie a retransmisiu je orgán, ktorý má deväť členov a jeho poslaním je „presadzovať záujmy verejnosti pri uplatňovaní práva na informácie, slobody

prejavu a práva na prístup ku kultúrnym hodnotám a vzdelaniu a vykonávať štátnu reguláciu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie“ (Zákon č. 308/2002 Z.z.). RVR napríklad rozhoduje o licenciách na vysielanie, ukladá sankcie vysielateľom či spracúva štatistiky o odvysielanom programe.

kz ff ku

Pavol Rusko: (RE)PREZENTOVAŤ SA DÁ AJ V TÝCHTO PODMIENKACH

Doc. akad. mal. Pavol Rusko, ArtD. sa venuje textilu a textilnému dizajnu, komornej maľbe, kresbe a grafike, tvorbe objektov, interiérovej architektúre i grafickému dizajnu. Popri pedagogickej činnosti na Pedagogickej fakulte KU v Ružomberku pravidelne vystavuje a zúčastňuje sa umeleckých sympózií a workshopov doma i v zahraničí. Pri príležitosti jeho životného jubilea 60 rokov mu gratulujeme a prajeme najmä veľa kreatívnych podnetov. Zároveň prinášame krátky rozhovor s jubilantom.

Pavol Rusko: Pietna spomienka II., akryl, 93x93 cm, 2020

Pavol Rusko: Rúško, akryl, 100x150 cm, 2020

Pavol Rusko: Radostná optika, akryl, 180x165 cm, 2020

? Na Katolíckej univerzite v Ružomberku pôsobíte prakticky od jej založenia. Máte možnosť sledovať dlhodobý rozvoj tejto vzdelávacej inštitúcie. V čom vidíte dnes jej poslanie a jedinečnosť?

Áno, dodnes si pamätám ako ma Otec biskup Tondra navštívil s Dr. Javorkom, ako vedúceho katedry Úžitkového umenia II., detašovaného pracoviska VŠVU v Bratislave so sídlom v Ružomberku, a žiadal ma o podporu myšlienky založenia vysokej školy, ktorá by mala vychádzať z katolíckej morálky. Neskôr, v roku 1999 som sa stal súčasťou Pedagogického inštitútu sv. Ondreja a o rok nato vznikla Katolícka univerzita.

Jej poslanie a smerovanie sa za celú dobu existencie KU nezmenilo. Formovať myseľ i srdce. Práve to je to podstatné. Formovať i srdce. Kedysi som si myslel, že KU bude komornou univerzitou, kde bude česť a prestíž študovať. Dnes som sklamaný, pretože bujným rozšírením univerzity, vytváraním detašovaných pracovísk, enormným nárastom počtu študentov v minulosti, sa dobrej povesti našej univerzity uškodilo. Dôsledkom je to, že máme problém získať kvalitných študentov. Napriek tomu si myslím, že KU je jedinečná svojou lokalizáciou, za niekoľko minút sme v nádhornej prírode, svojim poslaním odkazuje na trvalé hodnoty a v neposlednom rade mnohými slušnými ľuďmi.

? Keďže sa dlhé roky venujete pedagogickej činnosti, ako vnímate súčasných študentov „výtvarnej výchovy“? Viete porovnať prístup súčasnej generácie a generácie študentov napr. spred 20 rokov, existujú medzi nimi výrazné rozdiely v zápale pre umenie, či forme kreativity?

Pred 20. rokmi sme mali väčšinu študentov zapálených pre umenie. Mnohí boli absolventi stredných umeleckých škôl, teda mali vstupné skúsenosti a kvality, na ktorých bolo možné stavať. Dnes je to zložitejšie. Existuje väčší počet umeleckých vysokých škôl (VŠVU Bratislava, AU v B. Bystrici, FU v Košiciach) a okrem toho zostali tradičné pedagogické fakulty. Každého šikovného študenta láka viac veľké mesto ako Ružomberok. Našou spádovou oblasťou je Liptov, Orava, Spiš a Východné Slovensko. Keď si predstavíte, že najtalentovanejší odídu inam, k nám prídu iba tí slabší. Napriek tomu vždy sa nájde medzi nimi niekto, pre ktorého má zmysel vykonávať naše povolanie. V našich pedagogických prístupoch dnes dominuje tolerancia a trpezlivosť.

? Venujete sa predovšetkým maľbe a počítačovej grafike, no nevyhýbate

sa ani experimentom s rôznymi technikami. Myslíte si, že súčasné publikum oslovuje viac klasické umenie, alebo umenie vyjadrené novými technológiami?

Myslím si, že sa to nedá zovšeobecňovať. Pojem „klasický“ je veľmi široký. Klasické techniky, témy, formy, postupy? Napr. aj klasická téma, stála, večne platná, stále aktuálna sa dá vyjadriť novými technológiami. Ďalšou úlohou by bolo špecifikovať publikum. Podľa vekovej kategórie, podľa kvality poznania, podľa počtu. Čo je vhodné pre „fajnšmekrov“ a odborníkov asi neulahodí masám. Ten, kto má záujem o umenie, si nájde v dnešnej postmodernistickej ponuke čo potrebuje. Ja osobne využívam technológie a postupy podľa toho ako sú schopné pomôcť vyjadreniu mojej myšlienky.

? Máte za sebou niekoľko desiatok výstav nie len na Slovensku, ale aj v zahraničí. Ako vnímate súčasnú možnosť (ne)prezentovať vašu tvorbu, ale aj tvorbu iných umelcov, ktorá je ovplyvnená stále aktívnou pandemiou? Je aj táto situácia pre vás výzvou a motiváciou, alebo skôr naopak?

Páči sa mi slovná hračka vo vašej otázke „(ne)prezentovať“. Pridal by som: (Re)prezentovať sa dá aj v týchto podmienkach. Je síce pravda, že je dnes návštevnosť výstav minimálna, nekonajú sa vernisáže, ale je to možnosť vyskúšať si komentovanie vlastných výstav, rozvíjať sa v slovnom prejave a definovaní vlastnej tvorby. Následne ju zdieľať na sociálnych sieťach. Napríklad moju výstavu „Pod rúškom svetla“ v Mestskej galérii v Rimavskej Sobotke navštívilo za mesiac iba okolo 200 návštevníkov. Na sociálnych sieťach ju videlo vyše tisíc. Verím, že moju aktuálnu výstavu „Pavol Rusko LX_Positive“ v Oravskej galérii v Dolnom Kubíne uvidí ešte viac ľudí a niektorých aj poteší.

Pavol Rusko po ukončení štúdia pripravil vyše tridsať autorských výstav doma a ďalších dvanásť v zahraničí. Jeho diela sú zastúpené v zbierkach Liptovskej galérie P. M. Bohúňa v Liptovskom Mikuláši, Oravskej galérie v Dolnom Kubíne, Tatranskej galérie v Poprade, v Norton Priory Museum vo Veľkej Británii, Savaria Museum Szombathely v Maďarsku, Ama Calabria v Taliansku, Kamogawa City v Japonsku a ďalších miestach. Pedagogickej činnosti sa venuje od roku 1992. V súčasnosti pôsobí na Katedre výtvarnej výchovy na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku.

HUDBA V ČASE PANDÉMIE

Od úspešného septembrového koncertu pri príležitosti 20. výročia založenia Katolíckej univerzity v Ružomberku sa pandemická situácia začala postupne zhoršovať a s ňou začala klesať aj nádej, že sa Katedre hudby PF KU podarí zorganizovať ďalšie plánované podujatia. Mnohé z nich sme napokon boli nútení zrušiť, medzi nimi aj verejnou obľúbený Adventný koncert v jezuitskom kostole.

Vedecká konferencia a nové publikácie
Siedmy ročník vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou Ars et educatio pod gesciou katedry hudby, katedry výtvarnej výchovy a katedry predškolskej a elementárnej pedagogiky sme sa však rozhodli zachrániť. Aj keď sme boli nútení presunúť sa do online priestoru a vynechať sprievodný program (koncert a workshopy), podujatie sa napokon uskutočnilo v plánovanom termíne (24. – 25. 11. 2020) aj ako súčasť Týždňa vedy. Podľa organizačného tímu konferencie, ktorý koordinovala dr. Martina Procházková, sa tohto ročníka zúčastnili pozvaní hostia, vedecko-pedagogickí pracovníci, pedagógovia umeleckých predmetov na rôznych stupňoch škôl a študenti dennej a externej formy doktorandského štúdia v odbore didaktika hudby, didaktika výtvarného umenia, didaktika primárneho vzdelávania (so zameraním na hudobnú a výtvarnú výchovu), celkovo takmer 40 účastníkov zo slovenských a českých uni-

verzít. Medzi účastníkmi bola aj pani prof. Irena Medňanská, osobnosť hudobnej pedagogiky, ktorej príspevok na našej konferencii bol, žiaľ, jej posledným. Opustila nás v posledný deň kalendárneho roka...

Pandemická doba možno nepraje osobnému kontaktu, no mnohým vedeckým pracovníkom dopriala dostatok času na finalizáciu výskumných a publikačných aktivít. V tejto súvislosti stoja za zmienku aj najnovšie edičné aktivity našich pedagógov, zhmotnené vďaka univerzitnému vydavateľstvu Verbum. V uplynulom semestri bol vydaný zborník príspevkov z muzikologickej konferencie Musica Mediaeva Liturgica III, konanej v dňoch 6. – 7. 5. 2019, ktorý zostavila doc. Janka Bednáriková. Publikované boli aj skriptá Náuka o hudobných formách z pera prof. Rastislava Adamka, predstavujúce „ucelené penzum vedomostí, ktoré by učiteľ hudobnej výchovy v danej oblasti mal poznať.“ Edičným a kompozičným počínom celoslovenského významu sa stal spevník Responzóriové žalmy na všedné dni Cezročného obdobia (I. cyklus), ktorý zostavili prof. Rastislav Adamko a Mgr. Jozef Horvát. Táto notová publikácia určená pre katolíckych organizátorov a žalmistov ponúka zhudobnené omšové medzispěvy na všedné dni (férie) I. Cezročného cyklu (Pondelok – Sobota). Treba dodať, že ide o jedinečné dielo, keďže koncepcne ucelené zhudobnenie responzóri-

vých žalmov na tieto dni liturgického roka doposiaľ absentovalo.

Nahrávanie videí ako vyučovacia metóda

Najväčšou výzvou však bola – a stále je – samotná dištančná výučba, a to najmä individuálnych predmetov ako spev či hra na hudobných nástrojoch. Treba však poznamenať, že tak ako všetci pedagógovia, aj členovia Katedry hudby sa zo vzniknutej situácie snažia čo najviac vyťažiť a prispôbiť sa novým digitálnym možnostiam výučby. Oslovili sme vybraných vyučujúcich, aby zhodnotili uplynulé „dištančné“ mesiace.

Pedagóg hry na organe Mgr. art. David di Fiore berie toto obdobie ako výzvu prispôbiť vyučovanie nepredvídateľným okolnostiam: „Podľa môjho názoru stále existujú výzvy, ktoré si vyžadujú tvorbu nových učebných metód, prispôbených novým situáciám, nad ktorými nebudeme mať žiadnu kontrolu.“ Dištančné vzdelávanie budúcich organistov hodnotí pozitívne: „Myslím si, že aj študenti, aj ja sme sa naozaj snažili dosiahnuť čo najvyššiu možnú úroveň. Použitie nahrávok a videí bolo úspešné, hoci príprava prostredníctvom tejto metódy trvá oveľa dlhšie a vyžaduje si viac kreativity a premýšľania.“ Každá minca má však dve strany, a to platí aj v prípade online výučby: „Musím

povedať, že som sa naučil vážiť si, čo sa dá s týmto systémom výučby dosiahnuť. Teším sa však na deň, keď sa budeme môcť opäť stretnúť osobne. Osobný kontakt a tvorba hudby ide ruka v ruke.“

Podobným spôsobom fungovalo aj vyučovanie študentov predškolskej a elementárnej pedagogiky, ktorí sa na našej katedre vzdelávajú v oblasti hudobnej teórie, spevu a hry na hudobnom nástroji (gitara, flauta, klavír). Spôsob výučby klaviristov popísala Mgr. Lenka Bednárová: „Aktívnej práci študentov predchádzala naša učiteľská technická príprava. Na pracovisku sme s kolegami vytvorili ukázkové videá skladieb, ktoré sme študentom dali k dispozícii spoločne s notovým materiálom. Študenti nám pravidelne posielali videonahrávky na študentský cloudový priestor OneDrive. Videá sme prostredníctvom individuálnej mailovej komunikácie komentovali a snažili sa študentov čo najlepšie usmerniť.“

Nefungujúca technika a chýbajúce „súznenie“

Mnohých však určite zaujíma, ako sa dá popasovať s vyučovaním takého „živého“ predmetu, akým je spev. Dr. Miriam Žiarna konštatuje, že dištančná výučba „preverila profesionalitu, pripravenosť, pohotovosť, vynaliezavosť a obetavosť pedagógov spevu a trpezlivosť, dôslednosť, precíznosť, samostatnosť a húževnatosť študentov.“ Pokiaľ to bolo možné, „hodiny spevu a hla-

sovej výchovy prebiehali podľa rozvrhu.“ Niekedy však bolo nutné urobiť nahrávku, čo napokon prinieslo aj neočakávané benefity: „V prípade zlyhania techniky či internetového spojenia študenti nahrali skladbu a poslali ju e-mailom na konzultáciu, čím sa nám naskytla veľmi užitočná spätná väzba a informácia o správnosti alebo nesprávnosti riešenia vokálno-technických problémov a čiastočne aj o dynamických zmenách.“ Dôležitou súčasťou hodín je priama reakcia učiteľa na konkrétny spevácky prejav. Aj tá však bola obmedzená: „Nemožnosť promptnej reakcie pedagóga na spev študenta (technika to nedovoľuje alebo signál prichádza neskoro) neumožňuje korekcie počas spevu a spomaľuje celý proces vokálno-technického a interpretačného napredovania.“ Technické problémy a nestabilita internetového pripojenia pedagógov prinútili dokonca k modifikácii priebehu vyučovacej hodiny: „Zamerali sme sa na detailnejšie opisy činnosti fonáčného aparátu, predstavy a pocity, ktoré ho sprevádzajú, alebo ktoré by mali pomôcť dosiahnuť požadovaný výsledok. Viac sme sa venovali rezonančným cvičeniam, aby sme upevnili správne rezonančné znenie hlasu a jeho posadenie a vytvorili tak spoľahlivú kontrolu aj samotným študentom, keďže zvukový výsledok nebol vždy dostatočne kvalitný alebo identifikovateľný.“

Podstatným problémom však bol chýbajúci korepetitor, ktorého musela nahradiť

nahrávka. „Na študentoch vidno, že ich irituje cvičenie s hudobným podkladom. Sloboďa tvorí živú hudbu „tu a teraz“ a isté umelecké „súznenie“ s korepetitorom je zrazu preč. Snažíme sa vtesnať do šablónky s nadiktovaným tempom, dynamikou a agogikou, ktorá nám nie vždy vyhovuje a pri gradujujúcich pasážach svoju „hracu skrinku“ miestami nepočujeme,“ konštatuje dr. Martina Procházková. Pozitívom však ostáva, že vďaka novému elektrickému klavírnemu krídlu, ktoré máme na katedre k dispozícii, si študenti so svojou korepetitorkou stihli nahráť tieto sprievody ešte pred prechodom na dištančnú formu výučby. Ako zdôraznila dr. Žiarna, táto situácia „potvrdila, aký nenahraditeľný je osobný prístup našej kolegyně dr. Stefky Palovičovej pri príprave repertoáru u študentov.“

Skúsenosti pedagógov katedry hudby z posledných mesiacov potvrdzujú dôležitosť osobného kontaktu pri vyučovaní individuálnych predmetov. Bez neho totiž vyučovanie stráca bezprostrednú možnosť reakcie, interpretačnú slobodu či v prípade spevákov potrebnú súhru s klavírnym sprievodom. Napriek tomu je dištančná forma štúdia príležitosťou k reflexii, k zmene perspektívy a podnetom k hľadaniu nových možností.

Jozef Horvát

Ars et Educatio VII

Katedra hudby, katedra výtvarnej výchovy a katedra predškolskej a elementárnej pedagogiky organizovala v dňoch 24. – 25. novembra 2020 webovú vedeckú konferenciu Ars et educatio VII. s medzinárodnou účasťou. Cieľom konferencie bolo reflektovať problematiku umeleckého vzdelávania na rôznych typoch škôl. Na rokovačom programe sa zúčastnili vedecko-pedagogickí pracovníci, pedagógovia umeleckých predmetov na rôznych stupňoch škôl a študenti dennej a externej formy doktorandského štúdia v odbore didaktika hudby, didaktika výtvarného umenia, didaktika primárneho vzdelávania (so zameraním na hudobnú a výtvarnú výchovu).

Príspevky vedecko-pedagogických pracovníkov mali korešpondovať s nasledovnými tematickými okruhmi: 1. Regionálna výchova a ľudová kultúra v súčasnom vzdelávaní, 2. Tvorivé prístupy v umeleckom

vzdelávaní s akcentom na hudobné a výtvarné umenie, 3. Jubilujúce osobnosti hudobného a výtvarného umenia na Slovensku s presahom do ich pedagogickej činnosti. Sprievodné podujatia (tvorivé dielne, workshopy a koncert) sa v tomto ročníku konferencie vzhľadom na nepriaznivú pandemickú situáciu a online povahu konferencie neuskutočnili. Podujatie bolo súčasťou akcií v rámci Týždňa vedy.

Martina Procházková

Míting projektu Erasmus KA 203 Strategic Partnerships – Upgrade with Learner-centered Approach

V dňoch 4. a 5. novembra 2020 sa uskutočnil online Kick off míting zástupcov partnerov Erasmus+ projektu, ktorého je naša univerzita koordinátorom, s názvom Upgrade with Learner-centered Approach (Inovácia s prístupom orientovaným na žiaka/študenta). Mítingu sa zúčastnili zástupcovia partnerských organizácií – Mykolas Romeris University, Litva; DIG – ED, Asociácia inovatívneho vzdelávania, Severné Macedónsko; Základná škola Strasho Pindjur, Severné Macedónsko; EUROFORTIS – multikultúrna mimovládna organizácia, ktorej cieľom je uľahčiť ďalšie vzdelávanie škôl, podnikov a spoločností, Lotyšsko; Základná škola Osnova šola Dobje, Slovinsko; Základná škola Bystrická cesta, Slovensko; Základná škola Pranas Masiotas, Litva. Prvé nadnárodné stretnutie k projektu viedla PaedDr. Jana Chynoradská z partnerskej organizácie projektu Harmony Academy s.r.o. – súkromná jazyková škola, Slovensko. Za Pedagogickú fa-

kultu Katolíckej univerzity v Ružomberku sa stretnutia zúčastnili doc. PhDr. Markéta Rusnáková, PhD. a Adam Janiga.

Program dvoch dní nadnárodného stretnutia bol náročný a keďže išlo o prvé takéto stretnutie všetkých partnerov, začal krátkymi prezentáciami jednotlivých partnerov. Pokračovali rozdelením a jasným identifikovaním úloh medzi jednotlivých partnerov. Predovšetkým druhý deň bol venovaný prvému intelektuálnemu výstupu projektu, ktorý je orientovaný na prípravu sebahodnotiaceho systému pre učiteľov v kontexte ich zručností v oblasti prístupu orientovaného na žiaka. Partneri sa zamerali predovšetkým na ujasnenie cieľov toh-

to výstupu a navrhnutím konkrétnych členov tímu, ktorí budú tento výstup projektu pripravovať. Ďalšími výstupmi projektu sú pre nasledujúce roky napríklad vytvorenie povinnej voliteľných predmetov, ktorých obsahom bude na žiaka orientovaný prístup a self management učiteľa – Learn and lead, ale aj príprava dvoch celoživotných programov s podobným obsahom.

Sme hrdí na to, že takýto strategický projekt bude realizovaný práve na našej fakulte. Vďaka grantu Erasmus+ Strategic Partnerships budeme inšpiráciou pre partnerské krajiny a veríme, že aj pre krajiny mimo projektu.

Markéta Rusnáková

KICK OFF MÍTING Erasmus Mundus projekt

Dňa 30. novembra 2020 prebehol Kick off meeting Erasmus Mundus projektu, začíname akreditovať Sociálnu prácu s deťmi a mládežou. Katedra sociálnej práce Pedagogickej fakulty KU začala pracovať na akreditácii spoločného študijného programu ESWOCHY, Social Work with Children and Youth. Študenti absolvovaním tohto magisterského programu v anglickom jazyku získajú spoločný diplom od štyroch európskych univerzít.

Za kvalitným vzdelaním netreba cestovať do zahraničia. Katolícka univerzita v Ružomberku sa v roku 2020 stala prvou slovenskou vysokou školou, ktorá získala grant Erasmus Mundus na rozvoj spoloč-

ného študijného programu. Vedúcim partnerom konzorcia je Univerzita Mykolas Romeris v Litve. „Študenti, ktorí nastúpia na tento študijný program, môžu študovať každý semester na inej univerzite. Okrem Litvy a Ružomberka aj na univerzite Riga Strandis v Lotyšsku a v Portugalsku na Univerzitnom inštitúte v Lisabone. Podľa želania a získaného štipendia môžu na každej partnerskej univerzite pobudnúť buď dva týždne alebo tri mesiace,“ hovorí dr. Daniel Markovič z Katedry sociálnej práce PF KU, slovenský koordinátor projektu.

Cieľom programu je pripraviť vysoko kvalifikovaných odborníkov na pozíciu lídrov v oblasti medzinárodnej, medzikultúrnej a porovnávacej sociálnej práce s deťmi a mládežou. Študenti získajú vzdelávací a zážitkový základ kombinujúci teórie sociálnej práce, spoločenských vied a humanitných poznatkov, komparatívny medzinárodný výskum, vývoj politiky a najnovšie poznatky o využívaní technológií v praxi sociálnej práce s deťmi a mládežou.

Daniel Markovič

NÁJDETE NÁS NA:
www.pf.ku.sk

Publikácia „Formujeme mysle a srdcia“ víťazom súťaže o knihu Liptova 2020

Publikácia k 20. výročiu KU v Ružomberku sa stala víťazom o knihu Liptova v kategórii Odborná literatúra a je aj celkovým víťazom súťaže Kniha Liptova. O víťaznej knihe rozhodovala čitateľská verejnosť prostredníctvom hlasovacích lístkov a online dotazníka v období od 2. marca do 11. apríla 2021. 14. ročník čitateľskej súťaže vyhlásil Žilinský samosprávny kraj a Liptovská knižnica Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši. Vyhlásenie výsledkov súťaže sa uskutočnilo 23. apríla 2021.

Rozsiahla, bohato ilustrovaná monografia mapuje 20 rokov existencie Katolíckej univerzity v Ružomberku. Pamätnica obsahuje nielen množstvo faktografického

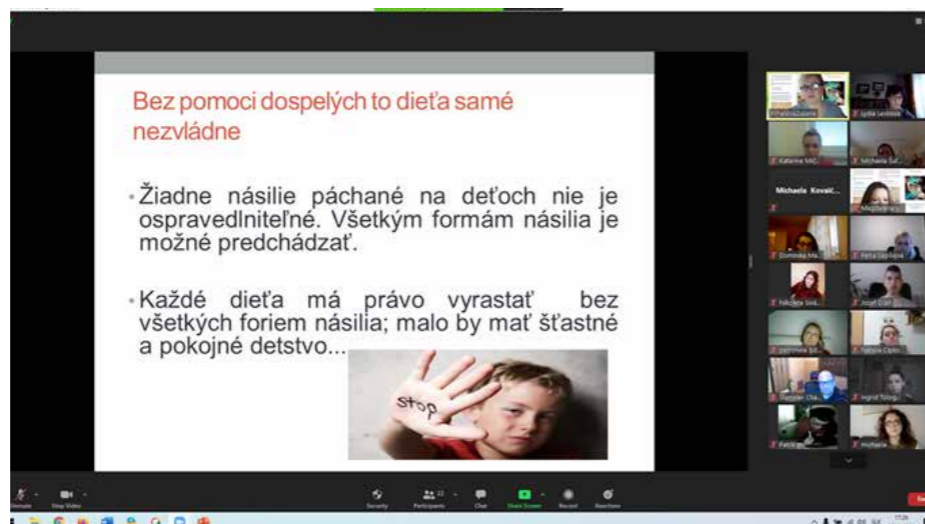
materiálu, ale najmä osobné príspevky a výpovede pracovníkov rektorátu a jednotlivých fakúlt. Na zostavovaní sa podieľali aj študenti, aby bol dvadsaťročný príbeh univerzity zachytený vo všetkých oblastiach jej činnosti.

Z nominovaných kníh, ktoré sa umiestnili na prvých troch miestach súťaže v každom regióne Žilinského kraja bude zostavená putovná výstava, ktorá bude postupne prezentovaná v každej regionálnej knižnici Žilinského samosprávneho kraja.

Národný projekt – Podpora ochrany detí pred násilím

Dňa 17. 3. 2021 sa uskutočnil, pod vedením lektorky – Mgr. Zuzany Plíhalovej, webinár s názvom – Národný projekt – Podpora ochrany detí pred násilím. Webinár organizovala Katedra spoločenských vied Teologickej fakulty v Košiciach Katolíckej univerzity v Ružomberku. Úvod bol zameraný na problematiku ochrany detí a na oboznámenie sa s Národným projektom, ktorý zastrešuje túto problematiku. Zvýšená pozornosť bola venovaná Národnej stratégii na ochranu detí pred násilím, opisu špeciálnej výsluchovej miestnosti, ktorá zohráva kľúčovú rolu pri výsluchu dieťaťa a na participujúce subjekty národnej stratégie, ktoré sú významné pri účinnej pomoci týranému dieťaťu. Záver bol koncentrovaný na nástroje naplnenia cieľov, na praktické príklady situácií, v ktorých sa stáva dieťa obeťou násilia, ako aj na konkrétne prípady násilia páchaného na deťoch v roku 2020.

WEBINÁR: Zdravotná a sociálna pomoc ľuďom v núdzi v rozvojových krajinách

Pod vedením lektorky – PhDr. Moniky Novej, PhD., MPH, sa konal dňa 24. 3. 2021 webinár s názvom – Zdravotná a sociálna pomoc ľuďom v núdzi v rozvojových krajinách. Organizátorom bol Inštitút aplikovanej etiky prof. A. Spesza Teologickej fakulty v Košiciach Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Lektorka nám na podklade vlastných skúseností predstavila konkrétne modely pomoci v oblasti sociálnej a zdravotníckej, tak v Afrike, ako aj v Ázii. Doktorka Nová je spoluzakladateľkou neziskovej organizácie v Afrike, v rámci ktorej vybudovali zdravotno-sociálne centrum, založili sociálny podnik – pekárňu a prišli s konceptom udržateľného cestovného ruchu ako pomoci pre domorodých Pigmejcov. To všetko nám cez fotografie priblížila. Podobne nám predstavila aj starostlivosť o HIV po-

zitivné siroty, ktorým sa aktuálne venuje v Kambodži.

Prostredníctvom webináru sme tak mali možnosť nahliadnuť do sociálnych systémov jednotlivých krajín a oboznámiť sa s mnohorakými formami pomoci.

BOHOSLOVCI DAROVALI KRV

NÁJDETE NÁS NA:
www.tf.ku.sk

Bohoslovci Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka spolu so svojimi predstaviteľmi po troch mesiacoch boli vo štvrtok 22. apríla 2021 opäť darovať krv na transfúznom oddelení v Levoči. Vysoko profesionálny a ľudský prístup lekárskeho a zdravotníckeho personálu a rodinná atmosféra na tomto oddelení motivuje darovať krv aj niektorých prvodarcov. Darovanie krvi seminaristami vnímajú aj ako skutok solidarity a lásky k blížnemu, ktorý ich nestojí veľa námahy a pritom je tak vzácny a potrebný.

V duchu slov svätého Petra – „...aby aj tých, čo neveria slovu, bez slova získal ich život...“ je darovanie krvi jeden z mnohých spôsobov, ktorými chcú predstavení

kňazského seminára upriamiť pozornosť svojich bohoslovcov na to, aké je dôležité evanjelium ohlasovať nielen slovom, ale i životom.

Rektor Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka Peter Majda v mene všetkých predstavených a bohoslovcov vyjadruje aj týmto spôsobom vďaka celému personálu transfúzného oddelenia v Levoči za ich otvorenosť a službu v prospech záchranu ľudských životov.

Veríme, že seminaristi budú môcť aj naďalej pomáhať ľuďom takouto formou a svedčiť o hodnote ľudského života.

Fakulta zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku si pripomína 15. výročie založenia

FZ KU bola zriadená uznesením rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku z 27. 6. 2005, ktorému predchádzalo rozhodnutie Akreditačnej komisie. Najmladšia fakulta Katolíckej univerzity vznikla transformáciou Ústavu zdravotníctva a sociálnej práce, ktorý bol súčasťou Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity. FZ KU prešla od roku 2005 významným vývojom a dokázala sa etablovať ako univerzitné pracovisko zabezpečujúce vzdelávanie a výskum v nelekárskych zdravotníckych odboroch. Ďakujeme všetkým, ktorí sa pričínili o jej vznik, ktorí fakultu viedli, ale nezabúdame aj na tých, ktorí svojou každodennou, často krát „neviditeľnou mravčou“ prácou prispeli k jej napredovaniu. Zaslúžia si našu úctu a uznanie. Pre mnohých predstavuje tých 15 rokov kus ich života, spomienok, skúseností, zážitkov a možno aj sklamaní a ťažkých chvíľ, ktoré obetovali pre spoločné dobro. Ďakujeme všetkým spolupracujúcim inštitúciám, podporovateľom a v neposlednom rade našim študentom a absolventom, ktorí tiež významným spôsobom prispievajú k pozitívnemu vnímaniu fakulty a celej Katolíckej univerzity v Ružomberku. FZ KU boli adresované viaceré ďakovné listy, ktoré oceňujú odbornú erudíciu, pracovitost, empatiu, ľudskosť a vyzretosť našich študentov. Počas 15 rokov existencie fakulty jej brány opustilo viac ako 5100 absolventov.

Slávenie 15. výročia založenia Fakulty zdravotníctva KU bolo do istej miery ovplyvnené pandémiou nového koronavírusu. Keďže hromadné akcie boli značne limitované, vedenie FZ KU pripravilo pri tejto príležitosti spomienkovú prezentáciu pre širokú verejnosť, ktorá mapuje podstatné udalosti „fakultného života“. Prezentácia je dostupná na webovej stránke Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku. Výročie vzniku si zamestnanci pripomenuli aj na rokovaní kolégia dekana kde im boli slávnostne odovzdané pamätné listy. Vo štvrtok 1. októbra sme za toto dielo ďakovali prostredníctvom svätej omše, ktorá bola slávená o. Jurčagom v Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici.

Našej Fakulte zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku prajeme a vyprosujeme ďalšie úspešné napredovanie, múdrych a čestných zamestnancov a študentov, ochotných pracovať pre spoločné dobro.

fz ku

Pokračujeme v boji proti COVID-19

Študenti a pedagógovia FZ KU v Ružomberku od začiatku pandémie participujú na zmiernovaní jej dopadov a realizácii protiepidemických opatrení.

Konkrétne činnosti našich dobrovoľníkov z radov študentov spočívajú v depistáži pacientov na záchytných pracoviskách pri vstupoch do nemocníc. Naši dobrovoľníci pracovali aj v mobilnej odberovej jednotke, pomáhajú s prevádzkou jednotlivých klinických pracovísk podľa aktuálnej potreby, a to nie len v Ústrednej vojenskej nemocnici SNP - FN v Ružomberku, ale mnohí pomáhajú v nemocniciach, ambulanciách, agentúrach domácej ošetrovateľskej starostlivosti a sociálnych zariadeniach aj v mieste svojho bydliska.

Študenti aj pedagógovia sa zapojili do pilotného antigénového testovania na Orave a v okrese Bardejov. S epidémiou sme bojovali aj účasťou na obidvoch kolách celoplošného testovania. V tomto období v spolupráci s Územným spolkom Liptov Slovenského Červeného kríža v Liptovskom Mikuláši a Žilinským samosprávnym krajom participujeme na zriaďovaní a personálnom obsadení odberných miest pre testovanie na COVID-19. Pod gesciou Slovenského Červeného kríža v Liptovskom Mikuláši sa vedecko-pedagogickí pracov-

níci aj niekoľkí študenti od novembra poďielajú na prevádzke mobilného odberného miesta Majere 13 v Ružomberku.

Naši pedagógovia, opäť v spolupráci s Územným spolkom Liptov Slovenského Červeného kríža v Liptovskom Mikuláši realizujú pravidelné antigénové testovanie pracovníkov Katolíckej univerzity ako aj Mestského úradu v Ružomberku.

Dobrovoľnícke aktivity naďalej pokračujú a snažíme sa reagovať na výzvy MZ SR, samosprávy, partnerských zdravotníckych zariadení, či akýchkoľvek zdravotníckych, respektíve sociálnych zariadení, ktoré pre dopady pandémie potrebujú pomoc. Za osobnú angažovanosť v boji s pandémiou študentom i pedagógom ďakujeme.

fz ku

Výučba na fakulte zdravotníctva počas pandémie

Výučba sa na FZ KU prispôbovala aktuálnej epidemiologickej situácii. Na začiatku zimného semestra prebiehala prezenčná, neskôr dištančnou a kombinovanou formou. Po zhoršení epidemiologickej situácie v regióne, na základe odporúčania Úradu verejného zdravotníctva SR, Regionálneho úradu verejného zdravotníctva a na základe Príkazu rektora č. P- 8/2020 zo dňa 14.10.2020 ako aj Rozhodnutia dekana FZ KU č. R - 2/2020, bola od 15.10.2020 aktivovaná, podobne ako na jar v prvej vlne pandémie, dištančná forma vzdelávania. Odborné praxe aj cvičenia v laboratórnych podmienkach boli zastavené. V tomto režime sme pokračovali do konca zimného semestra. Podobne skúš-

kové obdobie pre zimný semester bolo v znamení „online režimu“. Z dôvodu nevyhnutnosti prezenčného skúšania niektorých odborných predmetov sa skúškové obdobie Rozhodnutím dekana FZ KU č. R - 1/2021 predĺžilo do 31. marca 2021. Prezenčné skúšanie sme realizovali v malých skupinách za dodržania štandardných protiepidemických opatrení (prekrytie dýchacích ciest, R-O-R, negatívny antigénový alebo PCR test alebo doklad o očkovaní alebo prekonaní COVID-19) prevažne v marci. Letný semester 2020/2021 začínal u končiacich ročníkov v súlade so študijným plánom a harmonogramom štúdia na akademický rok 2020/2021, 8. februára 2021. Pokračujúce ročníky začali letný

semester súvislými odbornými praxami zo zimného semestra a odbornými praxami letného semestra, ktoré prebiehali od 8. februára do 4. apríla. Prednáškové obdobie sa začalo 5. apríla a bude trvať do 27. júna. Prednášky sa realizujú aj naďalej online. Cvičenia v odborných učebniach a laboratórnych podmienkach prebiehajú v malých skupinách za dodržania aktuálne platných protiepidemických opatrení. Prvé ročníky začínajú s odbornými praxami až od mája. V prípade brigádnickej alebo dobrovoľníckej činnosti súvisiacej s pandémiou COVID-19, umožňuje FZ KU plnenie študijných povinností prostredníctvom individuálneho študijného plánu.

fz ku

Medzinárodné konferencie online

Dňa 19. 2. 2021 sa prostredníctvom platformy LMS ILIAS uskutočnila online medzinárodná konferencia pod názvom „Nursing and midwifery in an interdisciplinary dimension in the face of contemporary challenges“. Podujatie organizovala Warمیński-Mazurska univerzita v Olsztynie (Poľsko) v kooperácii s Fakultou zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku a University of Murcia (Španielsko). Kongres bol venovaný problematike pandémie COVID-19, interdisciplinárnej spolupráci a kvalite života sestier a pôrodných asistentiek. Po úvodnom otváracom ceremoniály sme mali možnosť vypočuť si inauguračnú prednášku dr. Maríe Dolores Roldán Valcárce (Španielsko) venovanú kompetenciám sestry – manažérky pri monitorovaní dlhodobých chorých v Univerzitetnej nemocnici Virgen de la Arrixaca v španielskom regióne Murcia (Las competencias de la Enfermera Gestora de Casos enpacientes crónicos en el Hospital Universitario Virgen de la Arrixaca de la Región de Murcia, España). Nasledoval program v sekciách, kde odznelo takmer

tridsať prednášok, pričom medzi aktívnymi účastníkmi sme privítali aj kolegynú z Taiwanu. Po oficiálnom programe nasledovala moderovaná diskusia, ktorá bola nesmierne bohatá, okrem iného spočívala vo výmene skúseností zúčastnených s riešením pandémie.

Fakulta zdravotníctva KU bola organizátorom aj ďalšej online konferencie s medzinárodnou účasťou, venovanej prevencii a kontrole infekčných chorôb v kontexte ošetrovateľstva. Podujatie sa konalo 29. januára 2021 a bolo podporené z projektu č. 015KU/2019 Využívanie bariérových techník v prevencii a kontrole infekcií v ošetrovateľskej starostlivosti. Domáce a zahraničné príspevky riešili problematiku nozokomiálnych nákaz, faktorov, ktoré môžu významným spôsobom podporovať ich výskyt, bezpečnosti pacienta a samozrejme aktuálnu tému vplyvu pandémie na ošetrovateľstvo.

fz ku

Projekty ukončené na Fakulte zdravotníctva KU

Na FZ KU bol po troch rokoch riešenia úspešne ukončený projekt KEGA č. 007KU-4/2018 pod názvom Profesijsná aplikovaná etika v študijných odboroch urgentná zdravotná starostlivosť a verejné zdravotníctvo pre potreby praxe – dvojazyčné učebnice. Riešiteľský kolektív z FZ KU v zložení Litva V., Solovič I., Hlinková S., Minárik M., Šichman M., András I., Tomčanyová D., Kutiš P. spolupracoval pri naplňaní cieľov projektu s Univerzitou v Rzeszowe, Ostravskou univerzitou, Univerzitou v Olomouci, Slovenskou zdravotníckou univerzitou v Bratislave, Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Poprade a Ústrednou vojenskou nemocnicou SNP- FN v Ružomberku. Hlavným výstupom boli dve dvojazyčné učebnice v slovenskom a anglickom jazyku zamerané na aplikovanú profesijsnú etiku. Riešitelia vydali separátne učebnice – dve v slovenskom a dve v anglickom jazyku.

Hlavný riešiteľ Milan Minárik spolu so svojím tímom ukončil projekt (KEGA) č. 015KU-4/2018 pod názvom „Praktické postupy pre zdravotníckych záchranárov učebnica, workbook a multimediálne DVD“. Konečný výstup, vytvorenie novej formy učebného materiálu, má ambíciu uľahčiť praktickú aplikáciu poznatkov v praxi zdravotníckeho záchranára a podať obraz o fungovaní integrovaného záchranného systému. Zámerom riešiteľov bolo vytvorenie učebného materiálu ako komplexu integrujúceho štandardné vysokoškolského štúdium a záchranársku prax.

fz ku

NÁJDETE NÁS NA:
www.fz.ku.sk

ŠTUDENTI „URGENTU“ OPÄŤ V AKCII

pečuje OZ Salus Vitalis a ich inštruktori, profesionálni vojaci zdravotníci (v rozsahu 50 + 50 hodín). Zároveň v každom ročníku absolvujú vo Vojenskom výcvikovom priestore Lešť kurz udalost s hromadným postihnutím osôb (UHPO). V 1. a 2. ročníku študenti spoznávajú pacientsku stranu UHPO najprv ako figuranti, v 3. ročníku už opakovane riešia UHPO v jednotlivých pozíciách ako veliteľ zdravotníckeho zásahu, triedič ranených, veliteľ hniezda ranených a veliteľ odsunu postihnutých osôb.

Ak ide o iné odbory na FZ KU, tie vykonávajú svoju odbornú prípravu v nemocniciach a podľa študijného programu na príslušných oddeleniach, lôžkových, vyšetrovacích a zobrazovacích. Všetky kurzy a hodiny odbornej praxe sú pre študentov povinné, nakoľko fakulta pripravuje študentov na výkon práce v regulovaných zdravotníckych povolaniach. Ich financovanie je zabezpečené dotáciou z MŠVVaŠ a sú účelovo viazané na zabezpečenie odborných praxí.

O štúdium na FZ KU v Ružomberku je zameraný dlhodobý záujem, ktorý v posledných rokoch presahuje kapacitné možnosti fakulty. Hlavným dôvodom je kvalita a atraktivnosť realizovaného štúdia a zároveň vysoká uplatniteľnosť absolventov. Dlhodobo má FZ KU viac ako 97% zamestnanosť absolventov všetkých uskutočňovaných študijných programov. Absolventi študijného programu urgentná zdravotná starostlivosť majú uplatnenie v povolani zdravotníckych záchranárov v nasledovných zložkách Integrovaného záchranného systému: v Záchrannej zdravotnej službe, na operačnom stredisku Záchrannej zdravotnej služby, v Hasičskom a záchranom zbere, vo vojenskom zdravotníctve, v Horskej záchrannej službe, v Banskej záchrannej službe a na urgentných príjmoch v nemocniciach.

Mgr. Ing. Imrich András, MPH
PaedDr. Martin Pinkoš

V dňoch 29. marca – 1. apríla 2021 sa študenti 3. ročníka študijného programu Urgentná zdravotná starostlivosť FZ KU v Ružomberku zúčastnili v rámci odbornej praxe cvičenia Udaloť s hromadným postihnutím osôb. Cvičenie bolo realizované vo Vojenskom výcvikovom priestore Lešť pod vedením Mgr. Dagmar Tomčayovej spolu s ďalšími členmi OZ Salus Vitalis, ktoré združuje skúsených záchranárov za účelom poskytovania prvej pomoci, najmä prostredníctvom poskytovania život zachraňujúcich úkonov.

Katedra urgentnej zdravotnej starostlivosti realizuje odbornú prax aj v spolupráci s ďalšími zmluvnými organizáciami. Študenti 1. ročníka absolvujú kurz vodnej záchrannej služby, ktorý zabezpečuje Slovenský Červený kríž v Liptovskom Mikuláši (v rozsahu 55 hodín). Študenti 2. ročníka absolvujú kurz horskej záchrannej služby, ktorý zabezpečuje Horská záchraná služba SR a ich výcvikové a tréningové centrum (letná a zimná časť v rozsahu 30 + 20 hodín). Študenti v 2. a 3. ročníka absolvujú kurz taktickej medicíny, ktorý zabez-

Petra Lajčiaková: NIELEN O MORÁLNO- ETICKÝCH DILEMÁCH

doc. PaedDr. Petra
Lajčiaková, PhD.

Vyštudovala učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov v kombinácii Psychológia – Slovenský jazyk a literatúra na PF UKF v Nitre a následne realizovala doktorandské štúdium v odbore pedagogická psychológia (FSVaZ UKF Nitra) a akreditované špecializačné štúdium zo školskej psychológie (FiF UK Bratislava). Na Katedre psychológie FF KU v Ružomberku pôsobí od októbra 2004 a v súčasnosti je jej vedúcou.

? Nedávno ste úspešne zavŕšili proces habilitácie v odbore pedagogická, poradenská a školská psychológia a získali ste vedecko-pedagogický titul docentka. Akej téme ste sa venovali vo svojej habilitačnej práci?

Témou mojej habilitačnej práce boli morálne (etické) dilemy, teda obzvlášť náročné rozhodovacie problémy, na ktoré som sa snažila nahliadať v kontexte psychologických súvislostí.

? Prakticky od vzniku KU v Ružomberku pôsobíte na Katedre psychológie FF KU, kde vyučujete viaceré predmety zamerané aj na poradenskú psychológiu. Ako vnímate súčasných študentov „psychológie“? Sú hladní po poznani, po hodnotách ukrytých v ich budúcom povolani?

Študentov mám rada. I keď je každý študent iný, výnimočný, neopakovateľný,

môžem povedať, že naši študenti psychológie sú skvelí. Sledujem, že k štúdiu zaujímajú (primárne) pozitívny postoj, kladú si množstvo otázok, na ktoré sa snažia poctivo hľadať odpovede. Dokážu sa nadchnúť, vedia sa angažovať i obetavo pomôcť. Vnímam, že sú autentickí, empatickí, hlboko ľudskí, snažia sa porozumieť sebe samým i ostatným naokolo. Myslím, že ľudské bytie (s)poznávajú tak, že dokážu samých seba prežívať a chápať v spoločnosti iných. A toto sú naozaj vzácne, mimoriadne hodnoty, kvality, ktoré sa nepochybne spájajú s ich budúcou pomáhajúcou profesiou zameranou na dobro človeka – klienta.

? Vaša vedecko-výskumná činnosť sa pohybuje najmä v oblasti psychológie morálky (morálne usudzovanie, kompetencia, dilemy), poradenskej a školskej psychológie. Ako vnímate

súčasnú postavu psychológa na Slovensku, aj s ohľadom na oblasť riešenia morálnych konfliktov v spoločnosti?

Vychádzajúc z aktuálneho spoločenského rozpoloženia, jeho súčasných nemalých problémov a nutnosti ich riešenia mnohými odborníkmi, vrátane psychológov, možno hovoriť o kľúčových profesionálnych rolách, ktoré môže psychológ zastávať, a tak optimálne riešiť, čo je potrebné riešiť. Psychológ pracuje ako poradca, psychoterapeut či diagnostik a v súčasnosti sa neraz stáva i konzultantom, facilitátorom, mediátorom, aktérom ... Vyberá si práve tú rolu, ktorú si vybrať má, tú, ktorá je adekvátna pre aktuálny problém, s ktorým zápasí jeho klient, samozrejme, s prihliadnutím na svoje vzdelanie, kvalifikáciu a vlastnú odbornú skúsenosť.

? Veľmi aktuálnou je problematika zvládania psychickej záťaže spôsobenej pandémie COVID-19. Akým etickým problémom (dilemám) v súčasnej pandemickej situácii a jej následkom čelia psychológovia? Aké návrhy, resp. zdroje na riešenie týchto problémov sa ponúkajú?

Výsledkom súčasnej pandemickej situácie je, že veľa ľudí je nezamestnaných alebo nedostatočne zamestnaných, čo má obrovské ekonomické dôsledky, nehovoriac o psychosociálnych otázkach spojených s COVID-19. Osoby, ktoré sú vírusom priamo zasiahnuté, sa zaoberajú vlastným ochorením alebo chorobami iných, a v niektorých prípadoch aj smrťou blízkych osôb, čo spôsobuje smútok. Veľa smútku. Mnoho ľudí popritom žije v strachu, že sa vírusom nakazia oni alebo niekto, koho majú radi. Ľudia navyše čelia stresovým faktorom spojenými s dramatickými a nepredvídateľnými zmenami v ich každodennom živote. Preto možno právom povedať, že nikdy nebola a následne nebude väčšia potreba psychológov. Na terajšiu pandémiu sa psychológovia snažia flexibilne reagovať prostredníctvom výskumu, praxe,

vzdelávania, čím sú, nepochybne, vystavení etickým dilemám rozličného charakteru. Napríklad uprednostniť konvenčnú starostlivosť, osobný kontakt so svojimi klientmi, pacientmi, ktorý je optimálny, s cieľom chrániť svoje zdravie, ale i zdravie tých, ktorým ponúkajú psychologickú starostlivosť, alebo uvažovať o možných alternatívach (telefónne konzultácie, online konzultácie, ...). Ako „online“ postupovať v naliehavých prípadoch, napr. pri riziku sebaškodovania alebo samovraždy? Ako zabezpečiť „bezpečnosť“ online priestoru? Teraz ešte viac musí psychológ v súlade s vysokými etickými štandardami vo vzťahu ku klientovi preukazovať svoju odbornú, ale najmä morálnu kompetenciu.

? Aké nástroje sa ukazujú ako účinné na stimuláciu vývinu v morálnej sfére vo vašej vzdelávacej praxi? Čím možno u študentov rozvíjať kritické úvahy o morálnych problémoch?

Psychologický výskum v oblasti morálky nás učí, že morálna kompetencia sa najlepšie rozvinie, keď ju môžeme uplatniť. Podobne ako v športe, trénovať morálnu kompetenciu budúcich psychológov mô-

žeme efektívne vtedy, keď poskytneme náročné, ale pritom podporné učebné prostredie, to znamená príležitosti na preberanie zodpovednosti a riadenú reflexiu. V tomto smere sa odporúčajú praktický nácvik, vlastná skúsenosť, zážitok a osvojovanie kompetencií, a to formou osvedčených interaktívnych metód – rolové hry, prípadové diskusie, skupinové debaty, etické tréningy, riešenie morálnych dilem. To všetko sú dostatočne účinné nástroje na to, aby študenti zvýšili svoju morálnu senzitivitu, rozvinuli morálnu kompetenciu a lepšie sa orientovali v náročných procesoch morálneho usudzovania a rozhodovania.

Kňazi ako dobrovoľníci v nemocniciach

Medzi kňazov, ktorí počas pandémie pomáhali ako dobrovoľníci v košických nemocniciach od 11. januára 2021, patrili aj viacerí pedagógovia z Teologickej fakulty KU v Ružomberku, okrem iných aj štyria formátori v Kňazskom seminári sv. Karola Boromejského v Košiciach. V rámci svojich možností pôsobili na troch oddeleniach

v nemocnici na Triede SNP, v očkovačom centre v nemocnici na Rastislavovej ulici, či na Vysokošpecializovanom odbornom ústave geriatrickom sv. Lukáša. Popri dobrovoľníckej činnosti pomáhali pacientom aj kňazskou službou.

COVID-19 a UPaC? ČAS NOVÝCH VÝZIEV

Rovnako, ako celú spoločnosť na Slovensku, v Európe a vo svete, ale aj spoločenstvo na Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU), aj nás v Univerzitnom pastoračnom centre Jána Vojtaššáka (UPaC) zastihli od marca 2020 až do dnešných dní nepríjemné pandemické časy koronakrízy s minimálnou možnosťou osobných stretnutí so študentmi, pedagógmi a zamestnancami našej Alma Mater pod Čebraťom, na ktoré sme boli tak zvyknutí. Avšak v súlade so slovami Apoštola Pavla: „Tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré,“ (Rim 8, 28) sme túto, pre nás všetkých nepríjemnú situáciu, prijali ako výzvu s tým, že dobrý Pán pre nás pripravuje niečo nové.

Počas posledného roka sme v UPaC, tak kňazi ako aj naši spolupracovníci (okrem nás dvoch kňazov, máme v tíme ešte štyroch pracovníkov chránenej dielne a jednu dobrovoľníčku), spoločne zvažovali, ako si s danou situáciou poradiť. Už od samého začiatku pandémie sme počas pracovných dní večer čo večer vždy o 20.00 hod. dvaja kňazi v Kaplnke sv. Alberta na KU adorovali pred Eucharistickým Kristom. Takto sme sa duchovne spájali s milosrdným Bohom v prosbe za celým svet, za naše milé Slovensko, za naše „ovečky“.

Veľkú úlohu v našom hľadaní odpovede na otázku: „Čo to pre nás všetkých znamená?“ zohral víkendový pobyt šiestich členov nášho univerzitného spoločenstva v Kláštore Premenenia Pána u benedik-

tínov v Sapore, ktorý sme koncom novembra minulého roku pri čiastočnom uvoľnení hygienických opatrení ešte stihli. Čas plne venovaný modlitbe a rovnako aj spomínané večerné adorácie, nám ukázali ďalšiu cestu. A aj keď ešte stále nemôžeme byť s našimi študentmi a pedagógmi roztrúsenými po celom Slovensku osobne, predsa sme s nimi v spomínaných adoráciách duchovne spojení. Adorácie, ktoré sme počnúc februárom 2021 začali vysielat prostredníctvom sociálnych sietí aj naživo, postupne dostali každý večer krátko pred spánkom charakter krátkych večerných stretnutí s Eucharistickým Kristom, ktorým predchádzalo o 21.00 hod. večerné päť minútové slovkovo povzbudenie. V pondelok večer sme pravidelne o 19.30 hod. opäť naživo vysielali Vysokoškolskú mlá-

dežnícku svätú omšu, počas ktorej sme pokračovali v našom tohtoročnom cykle úvah nad dokumentmi pápeža, sv. Jána Pavla II. K týmto aktivitám možno ešte priradiť video zamyslenia nad Bohoslužbou slova ku každej nedeli, ktoré sme týždeň čo týždeň pripravovali. So spolupracovníkmi z našej chránenej dielne sme na sociálnej platforme YOUTUBE vytvorili kanál UPaC VZDELÁVANIE, kde sú umiestnené mnohé spomínané video zamyslenia.

Osobitnou činnosťou kňazov UPaC v tomto čase bolo moderovanie predmetu Sústreďenie zo spirituality I., II. a III. Tento predmet je pre každého študenta súčasťou povinného základu štúdia na KU, a tak sa stal pre kňazov UPaC, aj napriek veľkej časovej náročnosti, výbornou možnosťou byť prostredníctvom online priestoru v kontakte so študentmi 1. Bc., 2. Bc. a 1. Mgr. štúdia na filozofickej a pedagogickej fakulte a na fakulte zdravotníctva. Video prednášky, ako súčasť predmetu Sústreďenie zo spirituality I., II. a III., boli k dispozícii nielen samotným študentom KU, ale tým, že sú umiestnené na našom spomínanom kanáli, dodnes sú k dispozícii každému, kto má záujem o témy ako Spiritualita pravdy, Spiritualita dobra či Spiritualita krásy.

Všetko toto úsilie celého nášho tímu bolo a stále aj je podložené našou dennodennou modlitbou, svätou omšou a osobnou obetou, a tak nám nakoniec nepríjemná pandémia priniesla aj množstvo dobra. Prostredníctvom duchovného priestoru sme sa naučili byť ešte bližšie k Bohu a k človeku. Tiež sme sa naučili množstvu nových vecí, ktoré môžeme v budúcnosti využívať pre dobro univerzitného spoločenstva na KU a pre budovanie Božieho kráľovstva už tu na zemi.

Róbert Slotka a Jozef Žvanda

KAZACHSTAN: Krajina pozývajúca k pastoraácii s osobným prístupom a svedectvom

Ondrej Šmidriak, rodák zo Zvolena a kňaz banskobystrickej diecézy, ktorý v rokoch 2003-2006 a 2010-2012 pôsobil aj na Katolíckej univerzite v Ružomberku, od 1. augusta 2019 účinkuje ako misionár v Kazachstane. Čo ho viedlo na misie a ako vníma Kazachstan, o tom sa môžete dočítať aj v nasledujúcom rozhovore.

Ondrej, pred takmer dvoma rokmi si oslávil svoju päťdesiatku. Bežne človek pri takomto jubileu hodnotí svoj doterajší život a málokedy má ešte v pláne nejaké radikálne zmeny. No u teba sa tak nestalo. Mohol by si nám prezradiť svoje pohútky, ktoré ťa k novému dobrodružstvu s Bohom viedli?

Som ešte z generácie, ktorá mala v škole viac vyučovania ruského jazyka ako angličtiny. Tiež počas doktorandského štúdia v Olomouci nám viacerí prednášatelia približovali krásu spirituality a vôbec teológie kresťanského Východu. V tomto duchu ma tiež ovplyvňovali kontakty s olomouckým aj rímskym Centrom Aletti i duchovné cvičenia osobne vedené kardinálom Tomášom Špidlíkom, ako aj jeho viaceré knihy, ktoré zdôrazňovali potrebu syntézy západnej a východnej tradície duchovnosti a teológie. Takže túžba osobne poznať kresťanský Východ a podľa možnosti tam aj nejaký čas pôsobiť, bola vo mne už dlhšie, avšak východnejšie od Sniny som sa nikdy nedostal. Keď teda prišla ponuka pastoračne pôsobiť v Kazachstane – krajine bývalého Sovietskeho zväzu so silným zastúpením ruskej národnosti patriacich z veľkej väčšiny do pravoslávnej cirkvi, kde už dlhodobejšie pracujú viacerí slovenskí diecézni kňazi aj slovenské rehoľné sestry, tak som sa po osobnej spoznávačnej návšteve Kazachstanu a jednoročnom čakaní rozhodol na túto novú životnú aj duchovno-pastoračnú skúsenosť s tým, že každý rok – hlavne podľa môjho aktuálneho zdravia – bude možnosť túto službu predĺžovať

V rámci Svetových dní mládeže sme spolu s našimi študentmi precestovali takmer celú Európu a aj kus sveta. Tak sme sa mohli na vlastné oči presvedčiť, že ľudia takmer v každom kúte sveta používajú rovnaké technológie, rovnako sa obliekajú, či počúvajú modernú hudbu, predsa každá krajina má svoju originalitu. Nuž v čom je výnimočný Kazachstan? Kazachstan, na území ktorého v súčasnosti žije takmer devätnásť miliónov ľudí, ma prekvapil svojou rozľahlosťou. Rozlohou je sedemdesiatsedemkrát väčší →

ako Slovensko a väčšina krajiny je pokrytá trávnatou stepou, preto ju nazývajú aj Krajina veľkej stepi. Človek si vďaka tomu ľahšie uvedomí svoju malosť. Pokorné uznanie svojej obmedzenosti a uznanie Božej veľkosti, moci a nádhery, je podmienkou prehĺbenia duchovného života. Keď ho vďaka Kristovej milosti rozvineme, vtedy úplne prirodzene z plnosti srdca začnú hovoriť aj naše ústa. V knihe proroka Izaiáša sa spomína, že Boh si vyviedol svoj ľud na pustatinu, aby sa v ústraní bližšie prihovril jeho srdcu. Podobne aj ja svoju misijnú službu v Kazachstane beriem ako cennú skúsenosť ľudsky a duchovne sa konfrontovať s novým prostredím. Zároveň to beriem ako osobné pozvanie Bohom opäť ho dôvernejšie stretnúť, a doterajšia skúsenosť mi to dosvedčuje.

Takmer štyri pätiny obyvateľstva tvoria moslimovia, zhruba jednu pätinu tvoria pravoslávni kresťania. Žijú tu približne dve percentá kresťanov protestantov a kresťania katolíci tvoria z celkového počtu obyvateľov asi necelé pol percento. Pôsobím vo štvrtom najväčšom meste Kazachstanu, v Karagande, s vyše pol miliónom obyva-

teľov, vzdialenom 230 km juhovýchodne od hlavného mesta Nur-Sultanu (predtým Astana).

V ázijskej kultúre sa veľmi cení hodnota rodiny a počatého života. Avšak pod vplyvom sekularizmu sa aj v nej oslabujú morálne hodnoty. V krajinách bývalého Sovietskeho zväzu často pretrvávajú ľahostajnosť k náboženstvu. Okrem toho je tu aj znížená pracovná morálka poznačená formalizmom a korupciou. Rozšírený je tiež fenomén neúplných rodín, často spojený s alkoholizmom predovšetkým otcov, ktorí často zanechávajú svoje rodiny. Kazachstan zaujíma popredné miesto v rebríčku samovrážd.

Jednou zo zaujímavostí Kazachstanu je Karlag. Je to skratka pre „karagandijský koncentračný tábor“ (tábor), ktorý bol zriadený v tridsiatych rokoch minulého storočia. Ide o teritoriálne najväčší „koncentrák“ (pracovno-prevýchovný tábor) na svete. Išlo o sieť po rozľahlých stepiach roztrúsených kolchozov (družstiev zameraných na pestovanie plodín a chov dobytka), pričom rozloha týchto sietí sa približovala rozlohe Francúzska. Ich najväčšia koncentrácia bola v okruhu 300

km od Karagandy. Počas takmer tridsiatich rokov existencie Karlag-u v ňom bolo uväznených takmer milión nevinných ľudí. Väčšina z nich bola prenasledovaná pre politické alebo náboženské presvedčenie. Boli v ňom väznení aj mnohí, pre vtedajší režim nepohodlní kňazi z rôznych kresťanských cirkví z celého bývalého Sovietskeho zväzu, rovnako aj mnohí predstavitelia kazašskej inteligencie. Z väznených v tomto tábore sú už viacerí vyhlásení za blahoslavených. Okrem takmer stovky pravoslávnych duchovných je už za blahoslaveného vyhlásený aj rímskokatolícky kňaz poľskej národnosti, Władisław Bukowinski a gréckokatolícky kňaz ukrajinskej národnosti, Alexij Zaricki. Dodnes mnohí zasvätení, ako aj laici, čerpajú silu pre svoju vieru zo svedectva hrdinského života týchto ľudí.

(Druhú časť rozhovoru s Ondrejom Šmíriakom uvidíme v nasledujúcom čísle.)

Zhovárať sa Jozef Žvanda

Veľkonočné trojdnie trochu inak

Tohtoročné Veľkonočné trojdnie kvôli pandemickým opatreniam bolo v mnohých veciach iné ako zvyčajne a pomerne obmedzené. Predsa veriaci dávali väčší priestor k osobnému prežívaniu tohto tajomstva viery a k pozornému sledovaniu pápežských liturgií.

Zelený štvrtok je pripomienkou ustanovenia sviatosti kňazstva, Eucharistie a nového prikázania lásky. V tento deň sme my kňazi osobne ďakovali za všetkých, ktorí nám akýkoľvek spôsobom pomohli ku kňazskej službe a stále pomáhajú. Pri večernej svätej omši sme sa zamýšľali nad Eucharistiou ako darom „par excelans“, ktorý pre mnohých bol v tento deň ustanovenia Eucharistie fyzicky nedostupný.

Veľký piatok je spomienkou na umučenie a smrť Pána Ježiša. Podľa inšpirácie z komentára Svätého Otca, pápeža Františka k trojdníu, sme pri tohtoročnej adorácii Svätého kríža vkladali osobné prosby s prosbami tzv. chudobných, odstrkovaných (nenarodené deti, migranti, väzni...) do Ježišových rán na kríži. V tento deň bola vo večerných hodinách na Námestí sv. Petra vo Vatikáne ponúknutá unikátna krí-

žová cesta Svätého Otca s deťmi, kde sme skrže ich zamyslenia, ich detskými očami sledovali Ježišovu cestu na kríž.

Veľkonočná vigília je vyvrcholením veľkonočného Trojdnia. Pri týchto obradoch, počas ktorých svetlo Veľkonočnej sviece prenikalo do tmy chrámu a do tmy ľudských srdiec, nás osobne oslovil obrad obnovy krstných sľubov, ktorý je príležitosťou k hlbšiemu napojeniu na Ježiša Krista.

Tohtoročná Veľkonočná nedeľa sa niesla v možnosti individuálnej pastoračnej služby pre veriacych. Preto mnohí z nich po dlhých týždňoch mohli konečne vstúpiť do znovuotvorených Božích chrámov, kde s veľkou túžbou prijali sviatosť zmierenia a Ježiša Krista v dare Eucharistie. Tak tomu bolo aj u nás, v Kostole sv. Rodiny v Ružomberku – Rybárpoli. My kňazi sme vnímali hlboké dojatie Božieho ľudu a nedjednu slzu na ich tvárach.

Nech je živý Kristus našou nádejou, svetlom a silou v našom osobnom živote!

Róbert Slotka, Jozef Žvanda

BLIŽŠIE INFORMÁCIE:
www.upac.sk
a na Facebooku

kronika posledných mesiacov

november

4. – 5. november

Online kick off míting zástupcov partnerov Erasmus+ projektu, ktorého je Katolícka univerzita v Ružomberku koordinátorom s názvom Upgrade with Learner – centered Approach (Inovácia s prístupom orientovaným na žiaka/študenta). Prvé nadnárodné stretnutie k projektu viedla PaedDr. Jana Chynoradská z partnerskej organizácie projektu Harmony Academy s.r.o. – súkromná jazyková škola, Slovensko. Za Pedagogickú fakultu KU sa stretnutia zúčastnili doc. PhDr. Markéta Rusnáková, PhD. a Adam Janiga.

9. – 15. november

Počas podujatia týždňa vedy a techniky na Slovensku, ktoré každoročne organizuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR a Národným centrom pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti, sa aj KU zapojila do tradičnej popularizácie vedy a výskumu. Tento rok sa tak počas druhého novembrového týždňa udialo netradičným spôsobom, prostredníctvom online prednášok domácich a zahraničných odborníkov.

20. november

Na Technickej univerzity vo Zvolene sa stretli rektori desiatich univerzít združených v Konzorciu slovenských univerzít U10+. Pri tejto príležitosti podpísali zakladateľskú zmluvu a schválili stanov. Poslaním konzorcium je efektívna spolupráca členských univerzít v oblastiach vzdelávania a starostlivosti o študentov, vo výskumnej, vývojovej, umeleckej, projektovej a inej tvorivej činnosti, ako aj pri

napĺňaní spoločenskej úlohy vysokých škôl. Zakladajúcimi členmi sú Ekonomická univerzita v Bratislave, Katolícka univerzita v Ružomberku, Prešovská univerzita v Prešove, Technická univerzita vo Zvolene, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, Trnavská univerzita v Trnave, Univerzita J. Selyeho v Komárne, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

24. – 25. november

Katedra hudby, Katedra výtvarnej výchovy a Katedra predškolskej a elementárnej pedagogiky Pedagogickej fakulty KU realizovali webovú vedeckú konferenciu Ars et educatio VII. s medzinárodnou účasťou. Cieľom konferencie bolo reflektovať problematiku umeleckého vzdelávania na rôznych typoch škôl.

25. november

Štátna pedagogická univerzita A. S. Makarenka v Sumách (Ukrajina) organizovala Medzinárodnú vedeckú online konferenciu „Korekčno-rehabilitačné činnosti: rozvojové stratégie v národných a globálnych rozmeroch.“ Konferencie sa zúčastnilo 96 účastníkov z Ukrajiny, Slovenska, USA, Bulharska, Nemecka Srbska a konala sa pri príležitosti 15. výročia vzniku katedry špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania. Jedným zo spoluorganizátorov bol aj Inštitút Juraja Páleša Pedagogickej fakulty KU v Levoči.

30. november

Eva Urbanová, členka Katedry slovenského jazyka a literatúry Filozofickej fakulty KU, získala ocenenie Debut roka Knižnej revue 2019 za detskú knihu Jeleňatý a Krava-

tý, „ktorá duchaplným námetom a živým jazykom oslovila detských aj dospelých čitateľov“. Slávnostné odovzdanie cien sa uskutočnilo 30. novembra 2020 za účasti riaditeľky Literárneho informačného centra Miroslavy Vallovej, šéfredaktorky časopisu Knižnej revue Tiny Čornej a vybraných členov odbornej poroty.

december

2. december

Poslanci NR SR zvolili štyroch nových členov Rady pre vysielanie a retransmisiiu (RVR). Jedným z nich je aj vedúci Katedry žurnalistiky Filozofickej fakulty KU Pavel Izrael, ktorého očakáva šesťročné funkčné obdobie.

8. december

Rektor KU na návrh Akademického senátu Pedagogickej fakulty KU vymenoval PaedDr. Petra Kršku, PhD. za dekana Pedagogickej fakulty KU. PaedDr. Peter Krška, PhD. bude funkciu dekana fakulty zastávať druhé funkčné obdobie od 21. decembra 2020.

8. december

Na 25. zasadnutí Kolégia rektora KU bol prerokovaný Akčný plán zavádzania vnútorného systému zabezpečovania kvality na KU na roky 2020 – 2022 a návrh termínov plnenia jeho úloh. Súčasne boli na tomto kolégiu prerokované výsledky interného auditu miery plnenia kritérií štandardov pre študijné programy.

15. december

Na 5. ročníku konferencie doktorandov, ktorú organizovali na Filozofickej fakulte KU, bolo odpredzentovaných jedenásť pohľadov na aktuálne otázky výskumu hu-

manitných vied. Kvôli epidemiologickým opatreniam bola tento rok zvolená on-line forma prezentovania príspevkov. Príspevky boli rozdelené do troch sekcií: mediálne a komunikačné štúdiá, filozofia a historické vedy.

január

1. január

Vo veku 81 rokov nás navždy opustila doc. PhDr. Eleonóra Dzuriková, CSc., ktorá bola spoluzakladateľkou Katedry germanistiky na Filozofickej fakulte KU.

13. január

Navždy nás opustil doc. RNDr. Roman Frič, DrSc., člen Katedry matematiky Pedagogickej fakulty KU. Bol medzinárodnou akademickou komunitou uznávaným vedcom a zároveň človekom hlbokého kresťanského presvedčenia, ktorý sa podstatnou mierou zaslúžil o vznik a etablovanie existencie KU.

15. január

Po ťažkom boji so zákernou chorobou nás navždy opustila PhDr. Margita Kosturíková. Bola absolventkou Fakulty zdravotníctva KU a viac ako 30 rokov pracovala v Centre sociálnych služieb LIKAVA.

24. január

Redakcia časopisu Studia Biblica Slovaca (StBiSl) po piatykrát udelila Cenu Jozefa Búdu (CJB). Zo sedemnástich nominovaných odborníkov a odbornícok v oblasti biblickej exegézy sa za obdobie 2019 – 2020 víťazom stal Dr. Juraj Feník, PhD., pedagóg Teologickej fakulty KU.

31. január

Už tradične bola posledná januárová nedela venovaná KU. Zmyslom slávenia „Nedele KU“ je poďakovanie všetkým priateľom, priaznivcom, dobrodincom a podporovateľom za modlitby, obety a každú pomoc a podporu venovanú KU.

február

3. február

Počas prvej februárovej stredy sa na KU a jej fakultách uskutočnil tradičný deň otvorených dverí ne-tradične v online priestore.

23. február

Členovia Slovenskej rektorskej konferencie sa stretli s ministrom školstva Branislavom Gröhlingom a štátnym tajomníkom Ľudovítom Paulisom na Ekonomickej univerzite v Bratislave, aby prerokovali návrh novely vysokoškolského zákona a prerozdelenie prostriedkov v rámci Národného plánu obnovy a odolnosti Slovenska.

marec

1. – 5. marec

Uskutočnilo sa ďalšie projektové stretnutie riešiteľského tímu medzinárodného projektu Erasmus+ Implementation of Consumer Neuroscience and Smart Research Solutions in Aromachology (Implementácia neurovedy v spotrebiteľskom segmente a inteligentné výskumné riešenia v aromachológii) s názvom NEUROSMARTOLOGY.

1. – 7. marec

Univerzitná knižnica KU bola opäť súčasťou celoslovenského podujatia Týždeň slovenských knižníc, ktoré vyhlasuje Slovenská asociácia knižníc a Spolok slovenských knihovníkov a knižníc, tentokrát pod spoločným mottom: „Knižnice pre všetkých“.

7. marca

Liptovská knižnica Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši spustila hlasovanie v súťaži Kniha Liptova 2020. V kategória odborná literatúra bola nominovaná aj monografia For-

mujeme mysle a srdcia: Pamätnica k dvadsiemu výročiu založenia KU (2000 – 2020).

8. marec

Rektor KU obdržal z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR súhlasné stanovisko so zložením Atestačnej komisie KU, ktorá bude plniť úlohu poradného orgánu rektora KU. Komisia bude prerokúvať návrhy na priznanie vedeckých kvalifikačných stupňov IIa alebo I výskumným pracovníkom a vysokoškolským učiteľom KU a vyjadrovať sa k nim pred tým, ako ich rektor KU predloží Komisii SAV pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie zamestnancov.

8. – 11. marec

Profesionálni novinári z RTVS, Nového Času a denníka Postoj sa so stredoškólakmi podelili o svoje skúsenosti z praxe a poskytli im spätnú väzbu k ich tvorbe v rámci pravidelne organizovanej súťaže MEDart. Workshopy s mediálnymi profesionálmi prebehli formou online prednášok a diskusií.

9. marca

Na 28. zasadnutí Kolégia rektora KU boli prerokované dva strategické dokumenty, a to Stratégia internacionalizácie KU a Public relations stratégia KU. Ďalej bol na tomto zasadnutí prerokovaný návrh na členov koordinačnej skupiny a pracovnej skupiny k príprave nového Dlhodobého zámeru KU na roky 2022 – 2027 (s výhľadom do roku 2030). Do komisií boli nominovaní členovia vedenia KU, zástupcovia fakúlt a študentov a externí členovia, ktorí boli nominovaní KBS.

9. – 14. marec

Na Svetovom kongrese Medzinárodnej únie antropologických a sociálnych vied (IUAES) v Šibenu zorganizovanom online formou aktívne vystúpil člen Katedry histórie Filozofickej fakulty KU Ján Goliaš. Príspevok Sex Ratio at Birth Following the Environmental Stress. The Pilot Study of the Detva Population (the Upper Hungary), 1801 – 1920 bol výstupom jeho výskumu s prof. Grazynou Liczbińskou z Univerzity Adama Mickiewicza v Poznani.

21. marec

Navždy nás opustil prof. ThDr. PaedDr. Jozef Leščinský, PhD., ktorý dlhodobo pôsobil ako pedagóg na Teologickej fakulte a Pedagogickej fakulte KU.

24. marec

Uskutočnilo sa fakultné kolo Študentskej vedeckej a odbornej činnosti Albertus Magnus 2020/2021. Tento rok podujatie prebehlo v réžii Katedry slovenského jazyka a literatúry Filozofickej fakulty KU, keďže sa do aktivity zapojili študentky z tohto pracoviska. So svojimi príspevkami vystúpili Petra Pankuličová (Sonda do motivačnej štruktúry žiakov vo vyučovaní slovenčiny. V menšinovom prostredí), Eva Kertysová (Riešenie partnerských vzťahov v novelistike Mila Urbana) a Eva Lucia Rehaneková (Osobné archívy Andreja Sládkoviča).

30. marec

Akademický senát KU schválil na svojom 7. zasadnutí Etický kódex KU. Účelom Etického kódexu KU je stanoviť etické princípy a normy správania zamestnancov a študentov KU s prihliadnutím na osobitosti ich postavenia a následne napomáhať etickému správaniu na KU a predchádzať neetickému a protiprávnemu konaniu na KU.

apríl

7. apríl

Na základe žiadosti Veľvyslanectva USA zo dňa 5. februára 2021 o spoluprácu na projekte mapy slovensko-americkej akademickej a výskumnej spolupráce bol vypracovaný prehľad o akademickej a výskumnej spolupráci KU s americkými akademickými a výskumnými pracoviskami. Veľvyslanectvu USA sme poslali aktuálny stav a tiež informácie o doterajšej spolupráci. Mapa slovensko-americkej akademickej a výskumnej spolupráce bude slúžiť ako nástroj na zvyšovanie povedomia o slovensko-americkej spolupráci, prilákanie nových talentov, zdrojov financovania, a na podporu inovácií a výskumu. Ide o dlhodobý 10-ročný projekt, ktorého komunikačná kampaň začne už na jeseň 2021.

8. apríl

Ing. Mgr. Imrich András, MPH (Fakulta zdravotníctva KU) bol vymenovaný za člena pracovnej skupiny Rady vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu pre skupinu odborov vzdelávania Zdravotníctvo. Pracovné skupiny sú poradným orgánom vlády SR a sú zriadené na riešenie komplexných otázok obsahu odborného vzdelávania a prípravy v Slovenskej republike, riešenie koncepčných, experimentálnych, odborných, metodických, poradenských a ďalších úloh súvisiacich s odborným vzdelávaním a prípravou v stredných odborných školách.

13. apríl

Na zasadnutí 29. Kolégia rektora KU bol prerokovaný výsledok interného auditu na zistenie miery plnenia kritérií štandardov pre habilitačné konanie a inauguračné konanie, návrh úloh na obdobie od apríla 2021 do augusta 2022, rozdelenie zodpovednosti za ich plnenie a termíny ich plnenia.

15. – 16. apríl

V Kamenci-Podolskom (Ukrajina) sa konala Medzinárodná vedecká konferencia online „Špeciálne a inkluzívne vzdelávanie: problémy a perspektívy“. Organizátormi konferencie boli Ministerstvo školstva a vedy Ukrajiny, Národná pedagogická univerzita Dragomanova v Kyjeve (Ukrajina), Kamensko-Podolská národná univerzita Ivana Ogenka a KU. Našu univerzitu reprezentovali prof. Viktor Hladush, DrSc., PhD. a doc. PaedDr. Viera Šilonová, PhD. a doc. PaedDr. Vladimír Klein, PhD., ktorí na konferencii vystúpili s príspevkom na tému: „Sociálno-psychologická a pedagogická podpora študentov so zdravotným znevýhodnením na Slovensku“.

21. apríl

KU navštívil Branislav Gröhling, minister školstva, vedy, výskumu a športu SR a ďalší zástupcovia ministerstva. Hostí prijal rektor KU Jaroslav Demko. Na stretnutí sa zúčastnili Veľký kancelár KU Mons. Bernard Bober, zástupcovia vedenia KU a predseda Akademickeho senátu KU.